

განათლება+

№9 (4584)

29 მაისი

2019 წელი

გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით

ფასი 1 ლარი

სკოლის კურსდამთავრებულნი, - დაუფლოცით დაძოვნილი ცხოვრების გზა!

რეზორმების მხარდამხარ: მე-200 სკოლის ხელვა და მისია სკოლა-პანსიონის წარმატებები

ადამიანები განსხვავებული იბადებიან და ყველას როდი აქვს თანაბარი ინტელექტუალური თუ გონებრივი შესაძლებლობები. ამიტომ არსებობს სპეციალური დაწესებულებები, სადაც მძიმე და ღრმა ინტელექტუალური დარღვევის მქონე ბავშვებს ეხმარებიან და ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის მიხედვით, პანსიონურ მომსახურებას უწევენ.

სწორედ, ასეთი ტიპის დაწესებულებაა თბილისის მე-200 საჯარო სკოლა, რომელიც ვლადიმირ მდებარეობს. იგი წარმოადგენს რესურსსკოლას მძიმე და ღრმა ინტელექტუალური, ან მრავლობითი დარღვევის მქონე მოსწავლეებისთვის. სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების მქონე ბავშვებს სკოლა აძლევს მათი შესაძლებლობის შესაბამის აკადემიურ ცოდნასა და სოციალურ უნარებს, ხელს უწყობს მათ რომ მომავალში შეძლონ შესაძლებლობების გათვალისწინებით დამოუკიდებელი ცხოვრება და საზოგადოებაში ინტეგრაცია.

მე-200 საჯარო სკოლა არის პანსიონური მომსახურების მქონე დაწესებულება და მისი დირექტორი გახლავთ მარინე უჯმაჯურიძე. დიდი გამოცდილების მქონე ხელმძღვანელი არის სერთიფიცირებული და ღვაწლმოსილი პიროვნება. იგი, აღნიშნულ თანამდებობაზე მუშაობს 1986 წლიდან. როგორც სპეციალური სკოლის დირექტორმა წარმატებით შეძლო, მიეღო და პრაქტიკულად დაეწერა, განათლების სისტემაში მიმდინარე რეფორმები, ის სიახლეები, რაც სპეციალური საგანმანათლებლო პოლიტიკის, კანონმდებლობისა და ადმინისტრირების თვალსაზრისით არსებობდა.

გიების, უცხოური ენის, საზოგადოებრივი მეცნიერებების, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების, ესთეტიკური აღზრდისა და სპორტის, დაწყებითი საფეხურის. მასწავლებლების მიერ შექმნილია საგანმანათლებლო მრავალფუნქციური რესურსები, რომლებიც წარდგენილი იყო კათედრებზე პრეზენტაციის სახით. ასევე კათედრის წევრების მიერ ხორციელდება სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროექტები, მოსწავლეების ნამუშევრების გამოფენები, მუსიკალური და სპორტული ღონისძიებები.

აღსანიშნავია, რომ ყველა მოსწავლისთვის ყველა საგანში არის შედგენილი ინდივიდუალური სასწავლო გეგმა (ისგ). მისი შემუშავება იწყება სასწავლო წლის დაწყებისთანავე. მის შე-

სწავლე მთელი მათი მრავალფეროვნებით, ინდივიდუალური თავისებურებითა და საჭიროებებით განიხილება არა როგორც ტვირთი და პრობლემა საზოგადოებისათვის, არამედ მისი განუყოფელი ნაწილი, რომლის თვითრეალიზაცია აუცილებელია ამავე საზოგადოებისათვის. სკოლა-პანსიონში სულ 83 სსსმ მოსწავლე სწავლობს. აქ სწავლება ორსაფეხურიანია: დაწყებითი და საბაზო.

სასწავლო პროცესს წარმატებით ხელმძღვანელობს დირექტორის მოადგილე ლალი გელენავა. ასევე, სასწავლო პროცესში ჩართულია 24 მასწავლებელი, 10 მასწავლებლის ასისტენტი და 5 პირადი ასისტენტი. სკოლაში ფუნქციონირებს 7 საგნობრივი კათედრა: ქართული ენა და ლიტერატურის, მათემატიკისა და ტექნოლო-

კმაში მონაწილეობენ საგნის მასწავლებლები, მულტიდისციპლინური ჯგუფის წევრები, მშობლები. ისგ თავისთავად გულისხმობს ეროვნული სასწავლო გეგმის კონკრეტული მოსწავლის შესაძლებლობებზე მორგებას. სასწავლო მიზნების განერისას გათვალისწინებულია მოსწავლის ასაკის თავისებურებები და მისი ბუნებრივი ინტერესები ამა თუ იმ საკითხის მიმართ. საგაკვეთილო პროცესი იგეგმება ისგ-ს მიხედვით, სადაც ჩადებულია ინდივიდუალური მიდგომა მოსწავლეებთან. საგაკვეთილოზე არის ბევრი აქტივობა და თვალსაჩინოება, წინასწარაა განერილი დრო, რომელიც ყველა ბავშვისთვის არის განსაზღვრული. საგაკვეთილო არის სტრუქტურირებული. მასწავლებელი აცხობს მოსწავლეებს, რას გააკეთებენ საგაკვეთილო პროცესის განმავლობაში. ხდება ძველი მასალის გასინება და ახლის შესწავლა, თითოეული მოსწავლისთვის შესაბამისი აქტივობების სპეციალური ხშირად იყენებს ვერბალურ პოზიტიურ განმტკიცებას. საგაკვეთილის ბოლოს მასწავლებელი აფასებს ბავშვების გამოვლენილ შესაძლებლობებს ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის გათვალისწინებით.

სასწავლო პროცესის ეფექტიანად განხორციელებას ხელს უწყობს მასწავლებლების ურთ-

ერთდასწრება და შემდეგ საგაკვეთილოს მიმდინარეობის დროს გამოვლენილი ძლიერი და სუსტი მხარეების ერთმანეთთან განხილვა.

ყველა მასწავლებელი აქტიურად არის ჩართული მოსწავლეების სწავლა-სწავლების პროცესში, სადაც პედაგოგი პროცესში იყენებს განსხვავებულ სტრატეგიებსა და მეთოდებს. გათვალისწინებულია თითოეული ბავშვის შესაძლებლობები და მიზანმიმართული მუშაობა მიმდინარეობს ახალი უნარების განვითარებაზე. სკოლის სპეციალური მასწავლებელი აქტიურად თანამშრომლობს თითოეულ მასწავლებელთან, აძლევს მათ საჭირო რეკომენდაციებს, ეხმარება მიზნის შესაბამისი აქტივობების მოძიებასა და საგაკვეთილო პროცესის სწორად წარმართვაში.

მასწავლებლები თანამშრომლობენ მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენლებთან და სხვა სპეციალისტებთან ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის განხორციელების პროცესში და აქტიურად არიან ჩართულნი ისგ ჯგუფის საქმიანობაში.

ვის ჩართვას სასწავლო პროცესში; განიხილავენ სხვადასხვა საკითხებს, როგორებიცაა: ბავშვის ინდივიდუალური საჭიროებების გამოვლენის ხელშეწყობა, შინ სწავლისთვის საჭირო უნარ-ჩვევების გამოუმუშავება, ჯანსაღი ცხოვრების წესის ხელშეწყობა, შვილთან კომუნიკაციის პროცესში ასაკობრივი და ფსიქოლოგიური თავისებურებების გათვალისწინება.

სკოლის ფიზიკური გარემო შეესაბამება სსსმ და შშმ მოსწავლეთა განათლების ხელმისაწვდომობას. აქვს ჯანსაღი და სუფთა გარემო; გააჩნია სუფთა, ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო წყალმომარაგება; სკოლისა და პანსიონის ცენტრალური შესასვლელები ადაპტირებულია ეტლით მოსარგებლელ მოსწავლეებისთვის. შენობებს გააჩნიათ შენობაში შესასვლელი პანდუსი.

რესურსსკოლა აღჭურვილია მოსწავლეების სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებების დაკმაყოფილების მიზნით, ყველა აუცილებელი მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით: (ხელმძღვანელი მატერიალურ

სკოლის მულტიდისციპლინური ჯგუფის ხელმძღვანელი, ფსიქოლოგი სალომე ჩოხელი, წევრები: სპეციალური მასწავლებელი თამთა საფარაშვილი, მეტყველების თერაპევტი ინგა თოღუა, სოციალური თერაპევტი ნინო მიროტაძე და კლასის დამრიგებლები აქტიურად აწვდიან მშობლებს სხვადასხვა სახის ინფორმაციებს, ბავშვის ინდივიდუალური საჭიროებების გათვალისწინებით. ადმინისტრაციის მეხვედრა მშობლებთან სისტემატურ ხასიათს ატარებს, რაც უზრუნველყოფს ყველა ბავშ-

ტექნიკური უზრუნველყოფის მენეჯერი ნინო შარივაძე) ადაპტირებული ავეჯი, მრავალფეროვანი თვალსაჩინო სასწავლო მასალა, აუდიო-ვიდეო აპარატურა, კომპიუტერები, პრინტერი, ქსეროქსი, ლამინირების აპარატი, ასაკინძი აპარატი.

რესურს ოთახებში არსებული სასწავლო რესურსი მაქსიმალურადაა მორგებული მოზარდების საჭიროებებზე. აქ განთავსებულია შესაბამისი ლიტერატურა და თავს იყრის სხვადასხვა

მასწავლებლებო, ითანამშრომლოთ ჩვენთან!

გავრცელება მე-2 გვ

ბავშვებთან ერთად შეღებნილი „ანბანთქება“

„დედაენის“ სწავლების მეთოდური შენაკადი

ვან აბელაშვილის საანბანო პერიოდისათვის განკუთვნილი მეთოდური დამხმარე ნიგეი „ანბანთქება“.

თავიდანვე ვიტყვი, ეს ბრწყინვალე ილუსტრირებული ნაშრომი, როგორც საუკეთესო თვალსაზრისით, არა მარტო პირველკლასელებს, არამედ მათ შედაგობებსაც დიდ სამსახურს გაუწევს.

როგორ იშვა ამ დამხმარე სახელმძღვანელოს საჭიროების იდეა? მოვუსმინოთ თავად ავტორს: „სწავლების პროცესში, ქართულის გაკვეთილზე „ლექსიზანას“ თამაშისას პირველკლასელებმა აღმოაჩინეს იგი... თავად აქტიურად ჩაერთვნენ ანბანის რიგის მიხედვით ლექსების თხზვაში, ზოგმა საილუსტრაციო ნახატიც წარმოადგინა... ასე რომ, „ანბანთქების“ ავტორები მასწავლებელთან ერთად პატარებიც არიან“.

„ანბანთქებას“ ბევრს ვიცნობთ, მაგრამ სწავლების პრინციპებთან მორგებულს – ცოტას. წინამდებარე კი ზუსტად მიესადაგება დღევანდელი მოთხოვნებს. საგანგებო სივრცე არ გვაძლევს შესაძლებლობას, დანერგვით გავანალიზოთ ნიგეში წარმოდგენილი ახლებური მიდგომა, რომელიც ცალკე მეცნიერული მსჯელობის საგანია.

ამჯერად წარმოგიდგინებ „ანბანთქებას“ ყველა ასობერის შესატყვისი სტროფებით.

ბორის მიშველაძე, შედაგობის დოქტორი

ანბანთქება

- ა - ანი
ანი იწყება სამყარო,
სწავლის გვირგვინით ბრწყინავს.
ანი იწყება სხვა წყაროც,
მას უკვდავება ჰქვია.

ბ - ბანი
ბანიდან ბედნიერება
გადაგვემოტება თვალწინ.
თავიდან რაც გვეძნელება,
დაგვისრულდება ზღაპრით.

გ - განი
განი გულია გახსნილი
სიკეთისათვის მარად...
ცა ფირუზი და ცა მშვიდი
უნდა გვეფინოს ფარად.

დ - დონი
დონი იწყება დედა და
დედის სიკეთე ქვეყნად.
დედა ხომ სამყარო არის
შუამავალი ღმერთთან?

ე - ენი
ენი ენა ქართული,
სიტყვაკაზმული სხივი.
ლექსით დღეგადაქარგული
სიყვარულისთვის ვიბრძვი.

- კ - კანი
კანი კლდეკარი იწყება
კაცის ნაგები კიბით...
გზად სასწაული ბრწყინდება,
დამძვენებული სხივით.

ლ - ლანი
ლანიდან ლალი, ლამაზი
ლექსები იწერება.
ლექსია გრძობის საზღვარი,
ნისლში რომ იკვეთება.

მ - მანი
მანი იწყება მამული,
მამა, მადლობა, მზე და...
მშვიდობა, სიტყვა ქართული,
მართალთა ლალი მზერა.

ნ - ნანი
ნანიდან ნუშის ხეს ვხედავთ,
ნერგებს ნიაფი გაშლილს.
ნარჩიტას გაუთენდება,
რომ უგალობოს აპრილს.

ო - ონი
ონი ჰგავს ოქროს გულიან
ონავარ ოჩოპინტრეს.
ოინაზობის სული აქვს,
ოდნავ არ ერჩის ვინმეს.

პ - პანი
პანიდან პატიოსნება
პორნათლად აღებს სარკმელს.
პოეზიდან იწყება
პოეტის ხედვის არე.

ჟ - ჟანი
ჟანიდან ჟღალი მიმინო,
ჟუნა - ჟღერტულა ჩიტი
ჟრიაშულბენ, თითქოს,
ჟამია ქვეყნად ნინსვლის.

რ - რანი
რანიდან რაინდის
რკინისგულიან გზას.
რკალის აბჯარი აისხით,
რომ შეერკინოთ ქარს.

ს - სანი
სანიდან სახლი, სასახლე,
სიცოცხლის სხივი მფეობს.
სიყვარულს ერთად ქარგავენ,
სანთელივით რომ ენთოს.

ტ - ტანი
ტანიდან ტორლოლა,
ტიტა, ტიტინი ბავშვის.

- ც - ცანი
ცანიდან ცხელი ტიტოკო,
ტიტოლებს დრო და ჟამი.

შ - შანი
შანიდან ულამაზესი
უნდა გვეფინოს დილა.
უთენია თუ ადგები,
უკეთ შეხვდები ცისკარს.

ფ - ფანი
ფანიდან ფასკუნჯი,
ფართოდ გაშლილი ფრთებით.
ფრთებს იქით მოჩანს ცა
ფერად-ფერადი მთებით.

ძ - ძანი
ძანიდან ქართული ზეცა და
ქართული მინა გვატკობს.
ქარვისფრად ნაქარგ ქვეყანას
ქართული ენა ათბობს.

ღ - ღანი
ღანიდან ღამე მზიანი
ღიმილი იწერება,
ღალაღებს ღამის წყვილადმი
ღარიბი კაცის სევდა.

ყ - ყანი
ყანიდან ყელმოღერებულ
ყაყაროს ვხედავ, გაშლილს.
ყვავილებს მზემემოვლებულს
ყანაში ფანტავს ქარი.

ვ - ვანი
ვანიდან ვხარა, შირვანი,
ვირს მოჩანს გუნდი შურთხთა.
ვირომა კაცის მიზანი,
ვირს წავსვლა თუკი უნდა.

ზ - ზანი
ზანიდან ჩანჩქერი იწყება -
ჩუხჩუხით ჩამომდინარე.
ჩირაღდანივით ინთება
ჩეროში დღე მოციხარე.

ც - ცანი
ცანიდან ცას ვწვდებით მადლიან
ციური ცვარით სავსეს.
ციციციებს მზისფერ არშიად
ცისკრის ვარსკვლავი ცაზე.

ძ - ძანი
ძანიდან იწყება ძირძველი,
ძღვეამოსილი ერი,
ძმა ხომ ძმითაა ძლიერი?
ქვეყანა - ბედნიერი.

- წ - წანი
წანიდან წყალი იღვრება
წარაფიდან მზისკენ.
წესრიგად იწყება
წარმატების სივრცე.

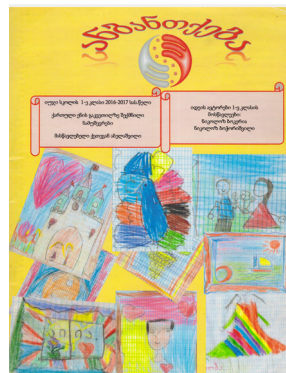
ჭ - ჭანი
ჭანიდან ჭრელი ჭიჭიკი
ჭიჭიკებს ჭალის პირას.
ჭემბარიტება ჭკვიანი
ჭბბუის გული ბრწყინავს.

ხ - ხანი
ხანიდან ხედავთ ხარიერმს
ხეკორძულას წყალს ნატრობს,
ხეივანებს ხეებს ჩაირბენს,
ხაკადული რომ ნახოს.

ჯ - ჯანი
ჯანიდან ჯანმრთელი თაობა,
ჯიმი-ჯილაგი გვეფინოს.
ჯილდოა ციდან ჩამოხსნა
ჯავარი ვარსკვლავეთის.

ჰ - ჰანი
ჰანიდან ჰეგეჩარებოდა.
გზაც გაილია, სკოლაც,
თამაში გვენატრებოდა,
მოგვენატრება შრომაც.

პ. ს. რედაქტორის მინაწერი: ვიცით, რომ სარეფორმო ინიციატივებში მეთი ყურადღება უნდა მიექცეს განათლების დანერგვით საფეხურს. ე. ი. გამოთქმულია იაკობის „დედაენის“ გაუმჯობესებული სახით აღდგენის სურვილი. აუცილებელია ამ პროექტის ერთ-ერთ კომპონენტად შევიტანოთ ეს „ანბანთქება“, როგორც დამხმარე სახელმძღვანელო, იგი მიზერული ტირაჟით გამოიცა. არადა, საჭიროება მოითხოვს, თუ არა ყველა პირველკლასელებს, მათ მასწავლებლებს მაინც უნდა ჰქონდეთ. ამიტომ დანერგვითი კლასების ყველა პედაგოგის სურვილი და ჩვენი თხოვნაც არის, განათლების სამინისტრომ ახალი სასწავლო წლისთვის გამოსაცემი „დედაენის“ გეგმაში, როგორც დამხმარე სახელმძღვანელო, შეიტანოს ზემოწარმოდგენილი „ანბანთქება“.

სკოლა-პანსიონის წარმტებები

პირველი გვერდიდან
სასწავლო რესურსი, რათა მსგავსი კატეგორიის მოსწავლეებმა მაქსიმალურად მოახდინონ საკუთარი თავის რეალიზება და განათლების მიღება.

და სოციალური უნარების განვითარებაზე. ბუნეფიციარები უზრუნველყოფილი არიან მრავალფეროვანი, დაბალანსებული და ხარისხიანი საკვებით, საჭირო პირველადი მოხმარების პირადი ნივთებით, პირველადი მედიკამენტებით და პირველადი სამედიცინო მომსახურებით. აღსაზრდელთა ჯანმრთელობაზე ზრუნავს ექიმი პედიატრი ვერა ციხლაშვილი და ორი ექთანი. სააღმზრდელი გუგუფებში მუშაობა მიმდინარეობს 6 კომპონენტის გათვალისწინებით: სასკოლო პროცესის განვითარების ხელშეწყობა, ფუნქციური და გონებრივი უნარების განვითარების ხელშეწყობა წინაპროფესიული უნარების განვითარების ხელშეწყობა სოციალიზაციის უნარების განვითარების ხელშეწყობა, ესთეტიკური აღზრდა და კულტურული ღონისძიებებში მონაწილეობა, ჯანსაღი ცხოვრების ხელშეწყობა, სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ღონისძიებებში მონაწილეობა. სააღმზრდელი პროცესის განხორციელებაში მონაწილეობენ სააღმზრდელი პროგრამის კოორდინატორი ქეთევან სტურუა, ჯგუფის აღმზრდელი, აღმზრდელის ასისტენტები, პერსონალური ასისტენტები, მეტყველების თერაპევტი, სოციალური თერაპევტი, ფსიქოლოგი და სკოლა-პანსიონში მოქმედი სხვადასხვა წრეების ხელმძღვანელები და თერაპევტები, როგორებიცაა: დეკორატიული და გამაჯანსაღებელი ხელოვნება, დრამა-თერაპია, გარდენოთერაპია, სამკურნალო ფიზკულტურა, ფოლკლორის გუნდი და ხის მხატვრულად დამუშავება.

ლეილა ვადაჭკორია

მაშულის პუბლიკაციის ბაზრის შესახებ!

ილიას სამი მცნება: „ენა, მამული, სარწმუნოება“ საბავშვო პოეტ ლეილა ვადაჭკორიას მხატვრული აზროვნების ქვეკუთხედაა. „მაშულს - გული უპირველეს ყოვლისა!“ - დღეს გაცილებით უფრო მძაფრად უღერს ეს მოწოდება, ვიდრე გალაკტიონის ეპოქაში. ბავშვების ამ განწყობილებით აღზრდა, რასაც ქართულად მამულის სიყვარული ჰქვია, ხოლო უცხოურ ენაზე - პატრიოტიზმი, უაღრესად სასიცოცხლო მნიშვნელობის ამოცანაა და ამ მიზნის თავდადებით ემსახურება პოპულარული პოეტი ლეილა ვადაჭკორია. კომენტარებს ორიგინალის შემეცნება, აღქმა და გათავისება ყოველთვის სვლობს. ჰოდა, გემო გაუუსინჯოთ (უფრო სწორედ ამას ნორჩი თაობა შეიმეცნებს) ლეილას მამულის სიყვარულით გამთბარ სტრიქონებს.

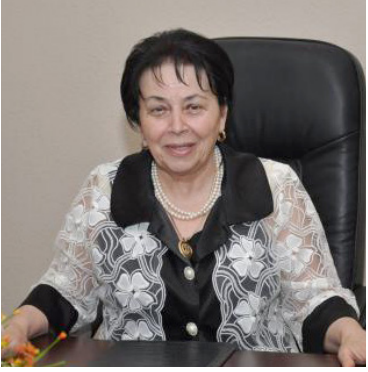

- გმირთა ნაკვალავი
აქ, ამ წმინდა მიწაზე,
სული რწმენით ივსება,
თუმცა, ზოგჯერ ჩამოთოვს,
ზოგჯერ დანისლებს.
აქ გმირთა ნაკვალავი
ვერაფერა ნაძალა,
აქ არც უკვდავებისა
წყაროს წყალი დამშრალა.
დიდგორი თუ კრწანისი,
მარტყოფი თუ მარაბდა,
სამშობლოს სიყვარული
სამშობლოს სიყვარული
გულს ავგინებთ მარადუფას.

შემოქმედთა ხელში წარმატება გარანტირებულია

„თამარიონი“ – ქაედებით დაგვიტყუებული სიტბო და სიყვარული

მწვერვლების დაპყრობა იოლი არაა, ამ გზაზე ცოდნით და ნიჭით უნდა მიაღწიო წარმატებას. „გვინდა დაგილოცოთ გზა ძნელად სავალი“ – კერძო სკოლა „თამარიონში“ ამ განწყობით შექმნილი სასკოლო გარემო – მონეტარიკებულ შენობითა და თანამედროვე სტანდარტების სასწავლო ინვენტარით, სადაც მოსწავლეები ხარისხიან განათლებას იღებენ – ყველა მოთხოვნას აკმაყოფი-

ციანობს. ინოვაციური პედაგოგიური მეთოდებისა და მიდგომების დანერგვის გზით, სკოლაში ზრუნავენ მოსწავლეთა საბავისო უნარების განვითარებაზე, ქართული ენისა და ქართველი კლასიკოსების შემოქმედების შესწავლაზე, ლოგიკური, კრიტიკული, შემოქმედებითი აზროვნების, სამყაროში მიმდინარე პროცესების აღქმისა და კვლევის, სპორტული, შრომითი უნარების ჩამოყალიბებაზე. ასწავლიან ოთხ უცხო ენას (ინგ-

ვანელი შორენა რეხვიაშვილი), საბუნებისმეტყველო (ხელმძღვანელი – ნინო მოლაშხია), სპორტის, ხელოვნებისა და ესთეტიკის (ხელმძღვანელი – ნატო აბრამიშვილი).

სასწავლო პროცესი განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს მიერ შემოთავაზებული უახლესი მეთოდების გამოყენებით მიმდინარეობს. ჯანსაღი მომავალი თაობის აღზრდაში ყველას თავისი წვლილი შეაქვს. სანტიერესო პროექტებით, შიდა სასკოლო კონფერენციებითა თუ ღონისძიებებით მდიდარი სასწავლო წელი დასასრულს მიუახლოვდა. ერთი საგაზეთო წერილი ვერ დაიტევს იმ აქტივობათა ჩამონათვალს, რომლითაც თავისუფლად შეუძლიათ იამაყონ „თამარიონის“ მესვეურებმა, ჩვენ მხოლოდ მცირედს გვაგაშუქებთ, რათა მკითხველს წარმოგვინა შექმნას, თუ რატომ უნდა ანდოს შვილების მომავალი ამ სკოლას.

პედაგოგ ნინო მოლაშხიას ხელმძღვანელობით XI კლასის მოსწავლეებმა (მარი მოსიავა, ლუკა ქორიძე, დიტო ბურდული, ირაკლი სვიმონიშვილი, ლადო თანიაშვილი, ნანა ადეიშვილი, ნინი ჯიქიძე, გიორგი ლომი-აშვილი, ირაკლი კუჭიაშვილი, ირაკლი ტულუში, ნიკა ხაჭაპურიძე, ნიკა მამისაშვილი, ლიზი ფეიქრიშვილი, სოფო ღონდაძე) გამართეს სასწავლო-შემეცნებითი კონფერენცია თემაზე „შოკოლადი და ჯანმრთელობა“ და საზოგადოებას შოკოლადის შექმნის ისტორიის, სახეობების, სიკეთისა და მავნებლობის შესახებ მიანოდეს ინფორმაცია.

მესამე წელია „თამარიონის“ მოსწავლეები მონაწილეობენ ბრიტანული საბჭოს მიერ დაარსებულ პროგრამებში. „key for school“. B1 დონის სერტიფიკატები აიღეს პედაგოგ რენა ინდუაშვილის VII კლასის მოსწავლეებმა: ზუკა ამირანაშვილმა, მარიამ ბასარიამ და ანა-მარია ხაჩიძემ.

ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტის (GAU) ორგანიზებით, თბილისის უზენაეს სასამართლოში გაიმართა იმიტირებული სასამართლო პროცესი სკოლის

მოსწავლეებისათვის, სადაც 8 საჯარო და კერძო სკოლა მონაწილეობდა. კონკურსი რამდენიმე ეტაპად წარიმართა. უიურის გადანყვეტილებით, ფინალური ტურის გამარჯვებული სკოლა „თამარიონის“ გუნდი გახდა.

შთამბეჭდავი იყო VII კლასელების მიერ ინგლისურ ენაზე წარმოდგენილი სპექტაკლი „The lion king“ (პედაგოგი რენა ინდუაშვილი). სპექტაკლის მუსიკალური გაფორმება ეკუთვნის მუსიკის პედაგოგ ნატალია აბრამიშვილს, ხოლო დეკორაციასა და გრიმზე იზრუნა ხელოვნების პედაგოგმა ფიქრია ტაბატაძემ; ასევე საუცხოო ინგლისურენოვანი კოსტუმირებული სპექტაკლი „კონკია“ წარმოადგინეს IX კლასელებმა (პედაგოგი თამარ ანდლუაძე).

პედაგოგმა თინათინა ქავთარაძემ VI კლასში მათემატიკური კონკურს-ვიქტორინა ჩაატარა, რომლის მიზანი მოსწავლეთა ცოდნის დადასტურება და მოტივაციის ამაღლება იყო. სხვადასხვა აქტივობის შედეგად გამოვლინდა გამარჯვებული გუნდი.

დედამიწის დღეს მიეძღვნა XI კლასელთა კონფერენცია „დედამიწა და XXI საუკუნის გლობალური პრობლემები“ და V კლასელთა უმშვენიერესი ღონისძიება „დედამიწა – ცოცხალი პლანეტა“ (პედაგოგი ნინო ნამალაშვილი). X კლასის მოსწავლეებმა (ხელმძღვანელი ნინო შველიძე) დაასრულეს პროექტი „გაუფრთხილდე გარემოს“, შეაგროვეს სკოლაში გამოყენებული პოლიეთილენის პარკები, მუყაოს ყუთები და გააკეთეს ე. წ. პუფები.

ემოციითა და სიბოთით იყო დატვირთული VIII კლასელთა შეხვედრა პოეტ ნინო სადღობელაშვილთან. შეხვედრა კითხვა-პასუხის რეჟიმში წარიმართა, ეკრანზე ფილმ „ბამბაზისის საფრთხის“ ფინალური

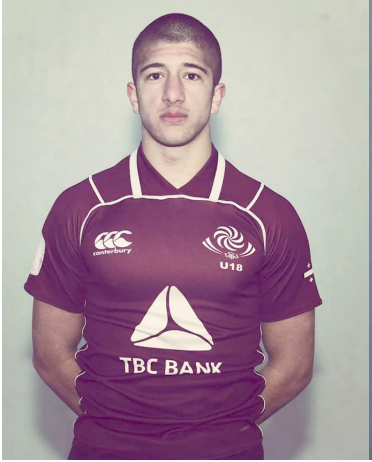
სცენა წარმოადგინეს, უფროსკლასელებმა კი ლექსებითა და სიმღერებით წარმოაჩინეს თავი.

გამიმართლა და ჩემი სტუმრობა კიდევ ერთ ღონისძიებას დაემთხვა. საოცარი დეკორაციებით მორთულ დარბაზში იმერულ ეზოსა და სახლ-კარში აღმოვჩნდი. ქართული ენისა და ლიტერატურის პედაგოგმა ხათუნა კაშიამ მეშვიდეკლასელებთან ერთად სცენაზე „ქაშუშაძის გაჭირება“ გააცოცხლა და განსაკუთრებულად ლამაზი კოსტუმირებული სპექტაკლი წარმოადგინა. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ დეკორაცია და კოსტუმები ზუსტად იყო გათვლილი ყველა წვრილ-

მანი ნიუანსით, რაც ხატვის პედაგოგის ფიქრია ტაბატაძის დამსახურებაა.

სკოლა „თამარიონის“ მოსწავლეები სპორტული წარმატებებითაც დაიკვეციან. პედაგოგების შორენა რეხვიაშვილისა და გიორგი რეხვიაშვილის ხელმძღვანელობით აპრილში „ოლიმპიური თამაშების“ კვირული გაიმართა სხვადასხვა კატეგორიაში. გამოვლენილ გამარჯვებულებს კი მედლები და დიპლომები გადაეცათ. ქართველებს განსაკუთრებული სიამაყით გვავსებს სპორტული მიღწევები. ამიტომაც, ასე ამაყია დღეს ეს სკოლა. საქართველოს 18 წლამდე მორაგბეთა ნაკრებმა უდიდეს წარმატებას მიაღწია – ევროპის ჩემპიონები გახდნენ. მონინალმდეგეთა კარში ლელოს დადებულ თაგონი წვლილი კი სწორედ თამარიონელთა XII კლასელებმა – ლუკა ჩქარულმა და ლევან ქუშაშვილმა შეიტანეს. ამ გამარჯვებული ბიჭებისთვის უკვე „ბოლო ზარი“ დაირეკა და თანაკლასელებთან ერთად, კიდევ ბევრი წარმატებით შეგვახსენებენ თავს.

პროფესიონალი, კვალიფიციური, თავის საქმეზე შეყვარებული ადამიანების ძალისხმევით შედეგი სახეზეა. ეს არის სკოლა, სადაც ყველა მოსწავლეს გაუ-

ლებს. სკოლა ქმნის აღზრდისა და განათლების თანამედროვე სისტემას, რომელსაც წარმატებით ახორციელებს ადმინისტრაცია; სკოლის დირექტორი გულნარა კვიციანი, კომერციული დირექტორი ინგა ამირანაშვილი, საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერი თამარ გურგენიძე, სასწავლო-აღმზრდელობითი პროცესის მენეჯერები – ქეთევან ხაბულიანი და ხათუნა კოვზირიძე.

23-ე წელია უახლესი მეთოდებითა და საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით წარმართავენ სასწავლო პროცესს კვალიფიციური პედაგოგები. უკანასკნელ წლებში, ახალი შენობის შექმნის შემდეგ, განსაკუთრებულად მონეტარიკებული ინფრასტრუქტურა სკოლაში შესვლისთანავე თვალშისაცემია. ყველაზე მეტად კი ქალბატონ გულნარას კეთილმეგობრული და კოლეგიალური დამოკიდებულება გაგაოცებთ. აქ ყველა თავისი საქმის საუკეთესო სპე-

ლიტერატურული გვერდი
ბილოცავთ 26 მაისს – ღამოშობილოპის დღეს!

მაისია, მერმისია – პარდ-ყვავილთა მეჯლისია

ნაირა ნიშრაძე

მაისის თვეს ჩვენში ვარდობისთვის ეძახიან – წელიწადის არცერთ დროს არ არის ვარდ-ყვავილთა ეგზომ ზეობა-მრავლობა. ყვავილთა დიდ ოჯახში პრიმატი მაისის ვარდს ეკუთვნის – არც ერთი არ არის მასზე ტურფა და სურნელოვანი. გენიოს ხელოვანთა უთვალავი შედეგები ეძღვნება „ყვავილთებებს“, „მაგრამ სულ სხვა რამ არის, სხივებნათამამარი, ნაირას ყვავილთა მზე“.

დიახ, პოპულარულმა საბავშვო პოეტმა ნაირა ნიშრაძემ პატარებს (დიდებსაც) დაუწერა ლექსები ვარდ-ყვავილებზე საერთო სათაურით „ყვავილების გამოფენაზე“.

გთავაზობთ მას მცირე შემოკლებით.

ყვავილების გამოფენაზე

საგამოფენო დარბაზი

ვაზის თალარში მოსულა ლურჯი მაისი ციმციმით. აქ თავს იყრიან ყვავილნი ღიმილითა და სიცილით

კეკლუცობენ და გვიმზერენ მნათი, კეთილი თვალებით, აქვე არიან ხალისით ზურმუხტები და ლალები.

ვარდი

– ჩვენი დღესასწაული, – ვარდმა ბრძანა წყნარად, – მე ვიყავი დედოფალი და ვიქნები მარად.

პოეტები უმღერიან ვარდს სიტურფის მქონეს, მიმზიდველი სურნელებით ყველას დაიმონებს.

ის ამშვენებს საქართველოს ბალებსა და კორდებს, ჰოლანდია გვირებს ჩუქნის „თეთრი ვარდი“ ორდენს.

საბერძნეთში უწოდებენ „ყვავილების მეფეს“, დასარგავად მის ღეროებს მოყვარული ეძებს.

გვირებს ვარდებს მთარმევენ ყველა ქვეყანაში, ვარდი ყველგან, ნაზი ფერი ეზოსა და ბაღში.

ვარდმა ბრძანა: მშვიდობაა ჩემი სალოცავი, საქართველოს შესამკობად ზამთარ-ზაფხულ ვყვავი.

– ვარდო, ვარდო, ვარდისაო, სიხარულო ხალხისაო. მოგვარქვე სურნელება მთებისა და მინდვრისაო.

ია

ია – სულ სხვაა, პირბადრი ლურჯად მოხატავს გარემოს, სურნელიც მოაქვს საამო, ვინ არის ის, რომ არ აქოს.

სამკურნალოცა და საამოც, მუდამ კეთილი რამ არის, ნახარში გულსაც უხდება, ავადმყოფობის ნამალი.

ია ლურჯია, ხასხასა, სხვა სილამაზის ფერია, სიმბოლო კრძალვის, მორცხვობის, მას გაზაფხულზე ელიან.

– ჩემი ფუძეა მშვიდობა მთლიანად დედამინაზე, ია ვარ – სავე სიკეთით ძლივსლა რომ ვჩანვარ მინაზე.

ზამბახი

ზამბახი ცისფერთვალეა, იზრდება ყინვის ამტანი, ხან ცისფერია, ხან – ლურჯი, სხვა მისი მსგავსი სად არის?

გვირგვინით, ფართო ფოთლებით იცნობს ევროპაც, აზიაც ამერიკაშიც იზრდება, ნამდვილად რომ ლამაზია!

ის ხარობს იტალიაშიც და ზღაპრულ ფლორენციაში, გერბად ხატავენ ზამბახებს, შესულა უკვდავთ სიაში.

ტიტები

თალარში სხედან ტიტები, შეღებილი აქვთ თითები, ზოგი ლურჯია, ნითელი, მათ გაანათეს ბინდები.

მაღალი ღერო უხდება, გვირგვინი ფურცლებიანი, მისი მოყვანა ბაღებში არასდროს არის გვიანი.

ავჯილოებენ მებაღეს ნაზი, ფერადი ყვავილით, ვაჟი ქალს აწვდის ღიმილით, სიყვარულით და სურვილით.

ყაყაჩო

ყაყაჩო – ალისფერო, ვერ შეგვედრებით, ვერაო, ყანებში გალაღებულხარ ნიაქარზე შენც ღელავო.

ნითლად ელვარებ ხალითა, ველზე გაშლილხარ ხალიჩად. ღმერთმა გამრავლოს, გამრავლდი და მოგვევლინე ხალისად.

წინათ ყაყაჩოს ხარშავდნენ ბავშვების დასაძინებლად. მუდამ იელვე მინდორში, ბუნებამ ასე ინება!

საღალგოდ წასაკითხი

მოსე მწერლის სამი პაროდია

მოგვენატრაო მოსე მწერალი. კარგა ხანია არ გამოჩენილაო, – ფეისბუქით გვეხმაურებიან მკითხველები. შემოქმედებითი მივლინებითაა, ბატონი, მშობლიურ გურიში. გაუჭიანურდა მივლინება: ხან სტიქიური უბედურებაო, ხან – საარჩევნო შეხლა-შემოხლაო. – ხან აქციებიო და ხომ იცით, „როცა ზარბაზნები ქუხან, მუზები სდუმან“. ხელცარიელი როგორ დავბრუნდეთ, გვთხოვა: სამი ძველი პაროდია მაინც გაუშვით, მკითხველს რომ არ დავაგინდეთ. ერთი იმიტომ, რომ გამოერება ცოდნის დედაა და, მეორე, ის პაროდები დღეს უფრო აქტუალურიაო.

არ ვანეცინოთ ჩვენი დროის მოსე მწერალს.

მოდა გარდამავალი და მუდმივი

რა ჯობია ლამაზ ქოჩორს! ნიკას მშვენიერი თმა ძალიან უხდებაოდა. ვის არ უხდება იგი. მაგრამ ბუნება ბევრს ჭაბუკობაშივე ამელოტებს. ქაჩლები თმის კომპენსაციას წვერ-ულვაშის მოშვებით ახდენენ. ბევრს მღვდელივით მოუშვია. ზოგი ნიკანალამოკრულს გავს, ზოგიერთი კი ოჩოკოჩივით (ტყის კაცივით) დადის...

– აი, რა ყოფილა მოდაო!.. და ნიკა ორ თვეში თავმოტვლებილი, წვერგაბურძნული აწონებდა თავს მუხლებზემარვალგამოღლებილ გოგონებს. უფრო რომ მიიხედ-მოიხედა, შეამჩნია, მამაკაცებს გრძელი თმები ქალის ნაწნავებით ჰქონდათ ბანტით შეკრული. „რუსთავი-2“-შიც ნახა ასეთი წამყვანები. – ავჩქარდი, ლამაზი ქოჩორი რომ მოვიშორეო. – მწარედ ინანა ნიკამ.

ინგას თავგადასავალი

გვახსოვს საშინლად მოდებული რომ იყო მოდა: ქალებისგან (ხანდაზმულებისგანაც) მუცელ-ჭიპის გამოჩენა. მუდმივი არაფერია და, როგორც იქნა, კარგა ხანია დავიწყებამიეცა, თუმცა, სხვა მოდით შეიცვალა იგი. აი, ინგამ დაინახა, რომ მისი ტოლები (გათხოვილ-შვილიანებიც) მუხლებთან გამობრდვნილი შარვლებით ზამთარშიაც კი დასეირნობენ.

– თხა თხაზე ნაკლები მგელმა შეჭამოსო, თქვა და

ახალნაყიდ ჯინსის შარვალს მუხლებთან გამოგლეჯა დაუწყო. რომ მორჩა, ისევე თქვა: „თხა თხაზე უკეთესი უნდა იყოსო და მუხლის ზემოთაც გამოგლეჯა. რუსთაველზე რომ გაისეირნა, კიდევ ნახა: ვილაცას მუხლის ზემოთ მესამე სიშიშველე გამოუჩენია.

– თხამ თხას უნდა აჯობოსო, – ინგამ და ზემოთ მეოთხე სიშიშველე გამოაჩინა. უფრო მაღლა წასვლა არ შეიძლებოდა. ამის ზემოთ იწყებოდა ის, რაც ჯერჯერობით მოდაში არ შემოსულა.

„ყავას“ პრემია

მოუნდა გიგას პოეტობა და პოპულარობა: ლექსის წერას რა უნდაო, რითმა, რიტმი და მისი ჯანიო. ჟურნალ-გაზეთებში რამდენიმე ლექსიც გაახერხა, მაგრამ „სორე“ სახელი და დიდება? იქვე, ახლოს იყო ლიტკლუბი „ყავა“. იმართებოდა კონკურსები. მსუყვე პრემიებიც ჰქონდათ. გიგა მარიფათიანი ბიჭია, მიდგა-მოდგა და ნაცნობი გამონახა. გაიგო, საკონკურსო ნომინაციებში საკონკურსო ლექსები არ იყო წარმოდგენილი. „მოდი, ერთი, „ბასტი-ბუბუ“ გავრითმოო!“

ბევრი იჭყლიტა ტვინი, მაგრამ კაშკაშა რითმებს ვერ მიაგნო. გაახსენდა ნაცნობი პოეტის ნათქვამი: „მუზა ტულაღში მომდისო“. მაშინვე შევარდა და... ჩუ! ვილაცამ უნიტაზიდან ამოსძახა: „ბასტი-ბუბუ“ შეაბრუნეო! შეაბრუნა და აი, აენყო ლექსი. „ბუბუ-ბასტი ბუბუ-ბასტი, მინდა გავხდე „ყავარასტი“, რომ არ გითხრან „ფანდარასტი. არ გამპასტონ შავი პასტიო“. ასე რაკრაკით ბოლომდე ჩავიდა. კლუბ „ყავაზე“ რომ არაფერი ვთქვა, განა შეიძლებოა? და აი, ისიც: „კლუბი „ყავა“, „კლუბი „ყავა“, „ყავამ თუ არ დამიყვავა, მაშინ ვავა! კიდევ ვავა!“ ამით ვერ გავიმარჯვებ. საბავშვო ლექსებია მთავარი. ჰოდა, დაეპწკარა ქალაქს ლექსები: „ოცი ბუ და ათი ბატი, რამდენია, ჩემო ფატი? დავუმატოთ ასი კვატი, აბა, გამოიცან, რატი!“ რახან მუზა გაიხსნა, რა გააჩერებდა? „ბევრი პური, ბლომად ქადა, მომემატა ჭამის მადა, მაგრამ ეს კუჭს გაუხარდა? კუჭი მალე დაავადდა“... ეს ხომ სიახლეა – ეკოლოგიისა და მედიცინის პრობლემებს შეეხებო.

ასე შეაქუჩა ლექსები და გვარიანი კრებული გაამანშალა.

პრეზენტაციაზე კრიტიკის კორიანტელს იოლად

გადაურჩა, თუმცა ორი მწვავე შენიშვნა მაინც დაიმსახურა: ცოტა არ იყოს, სხვა პოეტის ხმა გვესმისო. მეორე ნაკლი იყო უფრო სახიფათო: სექს-ტერმინებს გამოყენებასა და ბილნსიტყვაობაში სერიოზულად მოიკოჭლებო.

საკონკურსოდ წარდგენილ წიგნში ყველა ხარვეზს აღმოვფხვრიო, – შეპირდა ჟიურის წევრებს და გახდა გიგა „ყავას“ პრემიის ლაურეატი.

მეპროსპექტებო!

„რუსთველის პროსპექტზე სიარული ნუ მომიშალს ღმერთმა. დე, მუდამ ვიყო ასე მხიარული!“ ინატრა პოეტმა ერთმა.

ეს ძველად, მაშინ ლადოს დრო იყო. დღეს სხვა ხალხია: თიკო, ზალიკო... დღეს ვინ კითხულობს გრანელს, მალარმეს, აქ აკეთებენ რალაც სხვა რამეს.

კაცს მოუშვია თმები ძალიან, განა კაცსა ჰგავს? უფრო ქალია. ჯგროდ მიმოდიან გოგო-ბიჭები, უჩანთ მუხლები, უჩანთ ჭიპები.

– არ მოგწონს ტურფა მარი თუ ანა? მაშ გყვარებია მარიხუანა. – ოჯახი – არა! არ გსურს ნასტია. შენთან ახლოა პედერასტია.

თქვენ, მომავალი თაობავ, ჩვენო, კარგია დიდი ევროკავშირი, მაგრამ ამ დიდსა ევროკავშირსა გერჩიოთ ფოთი, ვაქირ-კვახჭირი.

აღარ აბოლოთ მარიხუანა, აღარ გასინჯოთ ნარკო არცერთმა! რუსთველის პროსპექტზე მაშინ სიარული ნუ მოგიშალთ მაღალმა ღმერთმა!

პუნქტუაციის სწავლებასთან დაკავშირებული პრობლემები

პუნქტუაციის სწავლება ადამიანისათვის, განურჩევლად სოციალური სტატუსისა, განათლებისა, პროფესიისა, ცხოვრების ყველა ეტაპზე საჭირო და გამოსადეგი უნარია. სასვენი ნიშნები აკადემიური წერის სწავლასწავლების პროცესის გაუმჯობესების ერთ-ერთი მთავარი ბერკეტია. ამიტომ დიდი მნიშვნელობა ენიჭება სკოლაში მოსწავლეთა პუნქტუაციის კრიტერიუმით შეფასებისას აზრობრივად გამართულ და სწორად შესრულებულ ნაშრომს. წინამდებარე სტატია არის პრაქტიკული კვლევის ანგარიში. იგი ეძღვნება სკოლაში საბაზო საფეხურზე წარმოქმნილ პრობლემას პუნქტუაციის გამოყენებასთან დაკავშირებით. სტატიაში განხილულია სასვენი ნიშნების არასწორად ხმარებით გამოწვეული პრობლემები და ამ პრობლემების გადაჭრის გზები.

მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებში დაშვებულ შეცდომასთან

დაკავშირებული პრობლემები არის სადავო, რომ **პუნქტუაციის საფუძველი** ძირითადად **სინტაქსია**. მის მოქმედებას განსაზღვრავს ენის **სინტაქსური კონსტრუქციები** და **სემანტიკურ-სტილური თავისებურებანი**. ამ მხრივ ქართული ენა საკმაო თავისებურებებით გამოირჩევა, სინტაქსური კონსტრუქციების მრავალფეროვნება, განკერძოებული სიტყვებისა და გამოთქმების სიჭარბე, მას განასხვავებს ინდოევროპული ენებისაგან და ბუნებრივია, პუნქტუაციასაც აქ სულ სხვა დატვირთვა აქვს, რაც თავისთავად აისახება მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებშიც.

პუნქტუაციის გამოყენებასთან დაკავშირებული პრობლემების მიზეზების დასადგენად ჩატარებულმა სამუშაოებმა და კვლევებმა გვიჩვენა, რომ მოსწავლეთა აბსოლუტური უმრავლესობა წერისას ყველაზე ხშირად იყენებს **მიძიმეს, წერტილს, კითხვის ნიშანს, ძახილის ნიშანს**; შედარებით მცირე ნაწილი აღნიშნავს, რომ წერისას იყენებს აგრეთვე **ორწერტილს**; კიდევ უფრო მცირე ნაწილმა აღნიშნა, რომ იყენებენ ტირეს (თუმცა, როგორც წესი, იგი ხშირად ერევათ დეფისში). გამოკითხულთა დიდი ნაწილი საერთოდ არ იყენებს ისეთ სასვენი ნიშნებს, როგორცაა: ბრჭყალები, ფრჩხილები, წერტილ-მიძიმე, უმრავლესობამ იცის, რომ სასვენი ნიშნები საჭიროა იმისთვის, რომ აზრი გასაგები იყოს, მაგრამ ყოველთვის ვერ ახერხებს მათ მართებულად გამოყენებას; რაც შეეხება სასვენი ნიშნების გამოყენების მიზეზს, უმრავლესობის აზრით, მათი გამოყენება საჭიროა იმიტომ, რომ ასე მოითხოვს ზეპირმეტყველება – პაუზა, ინტონაცია. ისიც აღსანიშნავია, რომ პუნქტუაციურ შეცდომათა რაოდენობა ორთოგრაფიულთან შედარებით კლასების მიხედვით კი არ კლებულობს, არამედ მატულობს კიდევ.

ა) სასვენი ნიშნების დასმა იქ, სადაც ეს არ არის საჭირო;

ბ) ერთი სასვენი ნიშნის შეცვლა მეორით;

გ) სასვენი ნიშნის დაუსმელობა.

მოსწავლეთა დიდი ნაწილი ვერ ახერხებს სასვენი ნიშნების მართებულად გამოყენებას. სასწავლო პროცესზე დაკვირვება გვიჩვენებს, რომ პუნქტუაციურ შეცდომათა გამომწვევი მიზეზი ხშირად ინტონაციაა; არადა, დღეს უკვე აღარ არის სადავო ის ფაქტი, რომ მთელ რიგ პუნქტუაციურ ნიშნებს იყენებენ ენის **სინტაქსური თავისებურებების** გააზრების საფუძველზე. სკოლაში კი დღეს სინტაქსის (ისე, როგორც მთლიანად გრამატიკის) სწავლების თვალსაზრისით საკმაოდ ჭრელი სურათი გვაქვს, რაც აისახება მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებში. დღეს არავისათვის აღარ

დად ფლობის მიზეზებია: **სასკოლო სახელმძღვანელოები;** **მასწავლებელთა მიერ არასწორი ინფორმაციის მიწოდება სასვენი ნიშნებთან დაკავშირებით;** **მასწავლებელთა მიერ ნაკლები აქტივობების დაგეგმვა პუნქტუაციური უნარის ფორმირებისათვის.** აღნიშნული პრობლემის აღმოსაფხვრელად სწორედ ამ მიმართულებით არის საჭირო მუშაობა და რაც შეიძლება მეტი პრაქტიკული სამუშაოს შესრულება ამ მიმართულებით.

ბიბლიოგრაფია; მ. ინასარიძე, მ. ნაჭყებია, ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების თანამედროვე მეთოდები, თბილისი, 2009 წ; ვ. რამიშვილი, ქართული ენის სწავლების მეთოდика, თბილისი, 1966წ.

ელისო ლოკუაანიძე-პერიძის 83-ე საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის წამყვანი მასწავლებელი.

პუნქტუაციის გამოყენებასთან დაკავშირებული პრობლემების მიზეზების დასადგენად ჩატარებულმა სამუშაოებმა და კვლევებმა გვიჩვენა, რომ მოსწავლეთა აბსოლუტური უმრავლესობა წერისას ყველაზე ხშირად იყენებს **მიძიმეს, წერტილს, კითხვის ნიშანს, ძახილის ნიშანს**; შედარებით მცირე ნაწილი აღნიშნავს, რომ წერისას იყენებს აგრეთვე **ორწერტილს**; კიდევ უფრო მცირე ნაწილმა აღნიშნა, რომ იყენებენ ტირეს (თუმცა, როგორც წესი, იგი ხშირად ერევათ დეფისში). გამოკითხულთა დიდი ნაწილი საერთოდ არ იყენებს ისეთ სასვენი ნიშნებს, როგორცაა: ბრჭყალები, ფრჩხილები, წერტილ-მიძიმე, უმრავლესობამ იცის, რომ სასვენი ნიშნები საჭიროა იმისთვის, რომ აზრი გასაგები იყოს, მაგრამ ყოველთვის ვერ ახერხებს მათ მართებულად გამოყენებას; რაც შეეხება სასვენი ნიშნების გამოყენების მიზეზს, უმრავლესობის აზრით, მათი გამოყენება საჭიროა იმიტომ, რომ ასე მოითხოვს ზეპირმეტყველება – პაუზა, ინტონაცია. ისიც აღსანიშნავია, რომ პუნქტუაციურ შეცდომათა რაოდენობა ორთოგრაფიულთან შედარებით კლასების მიხედვით კი არ კლებულობს, არამედ მატულობს კიდევ.

კვლევებმა გვიჩვენა, რომ სასვენი ნიშნების უნარის ცუ-

როგორ აღვზარდოთ სკოლებში ბავშვი პოზიტიურად

ბავშვის განვითარება რთული და ხანგრძლივი პროცესია, რომელზეც მრავალი გარე ფაქტორი ახდენს ზეგავლენას. სიცოცხლის ბოლომდე გარემო ფაქტორები ზემოქმედებენ ადამიანის განვითარებაზე. ყველა ამ გარემო ფაქტორთა ზემოქმედება ადამიანის განვითარებაზე გაშუალებულია სწავლისა და სოციალიზაციის პროცესით, ანუ ბავშვს გარემოსთან ურთიერთობის საკუთარი გამოცდილების საფუძველზე უყალიბდება გარკვეული წარმოდგენები, ჩვევები და ქცევის ნორმები. ბავშვის სწავლა არის ძირითადი პროცესი, რომლის საშუალებითაც გარემო იწვევს მდგრად ცვლილებას ადამიანის ქცევაში. დასწავლა ხორციელდება ცალკეული პიროვნული გამოცდილების და ვარჯიშის შემდეგ.

ბავშვი სკოლაში შესვლისთანავე ხდება ამა თუ იმ **სოციალური ჯგუფის** წევრი. იგი მოიცავს ყველა იმ განწყობის, აზრის, წესის, ღირებულებების როლის და მოლოდინის შეთვისებას, რომელიც მოცემულ კონკრეტულ სოციალურ ჯგუფს ახასიათებს. ეს პროცესი გრძელდება სიცოცხლის ბოლომდე და ეხმარება

ადამიანს თავი იგრძნოს ჯგუფის წევრად. ბავშვი სოციალიზაციის პროცესში ირგებს გარკვეულ როლს. გარკვეული როლის გათავისება კი დროს მოითხოვს. ბავშვის ზრდასთან ერთად იზრდება სოციალური როლების რაოდენობაც.

ბავშვის აღზრდა ხანგრძლივი პროცესია, რომელიც მოიცავს ურთიერთობის როგორც დადებით ასპექტებს, როგორცაა **შექება, მონონება, ნახალისება, ასევე, უარყოფითსაც: საყვედური, აკრძალვა, დასჯა**. ნახალისება და დასჯა აღმზრდელითი პროცესის ერთგვარი ბერკეტია.

რას ნიშნავს **პოზიტიური აღზრდა?** ეს არის მეთოდი და მიდგომები, რომელიც თითოეულმა მასწავლებელმა უნდა გამოიყენოს თავის ალსაზრდელებთან სწავლის პროცესში, რომელიც კარგად მუშაობს ნებისმიერ ბავშვთან, განურჩევლად მისი ასაკისა.

<http://phf.org.ge/ka/resources/bavshvis-agzrda-ras-nishnavs-pozitiuri-agzrda-da-kargi-mshobloba/>

მოსწავლეებისთვის ასევე მნიშვნელოვანად, პოზიტიურად მოქმედებს მისი **საკლასო ოთახის გარემო**. მეტად საყურადღებოა, თუ როგორ გარემო-

ში უწევს მას ცოდნის მიღება. ამიტომ გასათვალისწინებელია საკლასო ოთახის ფიზიკური გარემოს შექმნა, რომ ბავშვისთვის პრობლემური ქცევის გამომწვევი არ გახდეს. მნიშვნელოვანია საკლასო ოთახში: მაგიდები, სკამები, დაფა და სხვა სასკოლო საგნები განლაგდეს ისე, რომ ყველა **მოსწავლეს თანაბრად შეეძლოს თავისი ადგილიდან მასწავლებლის დანახვა და მოსმენა**, გარდა ამისა, მოსწავლეებმა უნდა იცოდნენ, რას მოელოს მათგან მასწავლებელი სხვადასხვა სიტუაციაში და სხვადასხვა აქტივობის შესრულებაში, გაკვეთილის მსვლელობა ორიენტირებული უნდა იყოს მოსწავლეზე, გამოყენებული იქნას **დიფერენცირებული მიდგომები (მეთოდები), რადგან მოსწავლეების ჩართულობა, დინტერესება და ცნობის-მოყვარეობა აღვძრათ**.

(კნობ რორ ენგი და რიჩარდ როუზი. შეფასება სწავლისთვის. თბილისი, 2012წ.)

მასწავლებელი მიმართული უნდა იყოს, რომ ბავშვებს შეუქმნას პოზიტიური განწყობა სკოლისადმი. დაარწმუნოს რომ სწავლის პროცესი არა იძულებით, არამედ სახალისო, ბუნებრივ პროცესად აქციოს.

ვფიქრობ, დაწყებით კლასებში საგაკვეთილო პროცესში დიდი მნიშვნელობა აქვს დიდაქტიკური და როლური თამაშების გამოყენებას, რადგან თამაშებით ლამაზად შეინიღბოს სასწავლო ამოცანები, ტექსტები და მოსწავლე ბუნებრივად, სტრესის გარეშე დაეუფლოს ცოდნას.

როლური თამაში ხელს უწყობს საკითხის სიღრმისეული გააზრების, დისკუსიის, პრეზენტაციის, შემოქმედებითი აზროვნებისა და როლური თამაშის უნარ-ჩვევების განვითარებას. მოსწავლეები თვითშედარებისას კრიტიკულად აფასებენ საკუთარ პერსონაჟს, **აღნიშნავენ თავიანთ ძლიერ და სუსტ მხარეებს, შინაგანად თავისუფლდებიან, იხსნებიან და ლაღდებიან**.

უპირველეს ყოვლისა, კლასში უნდა შეიქმნას ურთიერთპატივისცემის კლიმატი. პირველი კლასიდანვე უნდა იგრძნოს მოსწავლემ, რომ მისდამი ყურადღებას იჩენენ მასწავლებელი და თანაკლასელები, ცდილობენ მხარში ამოუდგნენ, ნახალისონ მისი ყველა მცდელობა.

სასწავლო პროცესის სწორად წარმართვა მასწავლებლისგან დიდ დაკვირვებას,

ცოდნასა და პროფესიული უნარების ფლობას მოითხოვს. გამოცდილება გვიჩვენებს, რომ მასწავლებლის სასწავლო პროცესისადმი დამოკიდებულება პირდაპირ აისახება მოსწავლეების მოტივაციასა და განწყობაზე, ასევე შედეგებზე. წარმატების წინაპირობა და გარანტიაა პოზიტიური სასწავლო გარემო, მასწავლებელსა და მოსწავლეს, მშობელსა და მასწავლებელს შორის ურთიერთპატივისცემა და ურთიერთანამშრომლობაზე დამყარებული ურთიერთობები.

(ქცევის მართვა. მაკლენის ასოციაცია ბავშვებისთვის. თბილისი, 2017წ.)

ყოველივე ზემოთ აღნიშნულს თუ ყოველდღიურად გამოვიყენებთ და გავითვალისწინებთ ამ მიდგომებს, მეთოდებსა და სტრატეგიებს, სკოლაში ბავშვს ნამდვილად შეეძენება პოზიტიური გარემო, ექნება საკუთარი თავის რწმენა, შეიძენს ურთიერთანამშრომლობის, პრობლემების გადაწყვეტის, თანადგომის უნარს და სწავლის პროცესში ჰარმონიულად ჩაერთვება.

შორენა ბეროშვილი, თბილისის 83-ე საჯარო სკოლის უფროსი მასწავლებელი.

საშინაო დაკავლებების მნიშვნელობა სწავლა-სწავლების პროცესში

მსოფლიოს თითქმის ყველა ქვეყნის სასწავლო სისტემაში სწავლების ერთ-ერთი შემადგენელი ნაწილია საშინაო დავალება. თუ მოსწავლე ჩართულია სწავლის პროცესში, ის მნიშვნელოვან ძალას და ენერჯიას ხარჯავს დავალების შესრულებისას და ზრუნავს მის ხარისხზე, რადგან შესრულებულ სამუშაოს მისთვის დიდი ღირებულება აქვს. ასეთი მოსწავლეები გამოხატავენ უფრო მეტი ცოდნის შეძენის სურვილს და პოზიტიურ დამოკიდებულებას სკოლისა და სწავლის მიმართ. საშინაო დავალების შესრულებით მოსწავლეები განიმტკიცებენ გაკვეთილზე შექმნილ ცოდნას და ეჩვენებენ დამოუკიდებელ მუშაობას, მშობელს კი ეძლევა შესაძლებლობა თვალყურს ადევნოს შვილის სასკოლო საქმიანობას (<http://mastsavlebeli.ge/?p=1986> საშინაო დავალების გავლენა სწავლის ეფექტიანობაზე). საშინაო დავალება მოსწავლეებს უფრო ახლოს ატანს სწავლების დროის მეტეფექტს, რაც ასე მნიშვნელოვანია XXI საუკუნის ადამიანისათვის. საშინაო დავალება აფართოებს სწავლის შესაძლებლობებს, პრაქტიკულად

აიძულებს მოსწავლეს, შინაც არ შეწყვიტოს სწავლის პროცესი და ცოდნა ხანგრძლივ მესხიერებაში გადაიტანოს. განასხვავებენ აკადემიური და არაკადემიური ტიპის საშინაო დავალებებს (<http://mastsavlebeli.ge/?p=2409> საშინაო დავალება და პრაქტიკა — სასწავლო პროცესის ორი მნიშვნელოვანი მეთოდი). სასკოლო პრაქტიკაში გამოიყენება ინდივიდუალური, ჯგუფური, შემოქმედებითი, დიფერენცირებული, საერთო — მთელი კლასისთვის, დავალება წველისთვის, ყოველდღიური და პერსპექტიული სახის დავალებები. სამწუხაროდ, ზოგიერთი მშობელი, მოსწავლე და მასწავლებელი მიიჩნევენ, რომ მოსწავლის მიმართ, რომელიც 7-8 საათს ატარებს სკოლაში, უსამართლობაა, სახლში მისულმა, კიდევ სამი საათი საშინაო დავალების მომზადებას მოანდომოს. მათი აზრით, შინ დაბრუნებულ მოსწავლეს დასვენება და განტვირთვა სჭირდება, რადგან ენერჯიის აღდგენა და გონების დასვენება უმნიშვნელოვანესია; საშინაო დავალება ამცირებს დროს, რომელსაც მოსწავლე ოჯახის

წევრებთან ერთად ატარებს; დროის უქონლობამ კი შეიძლება დააზარალოს ერთმანეთთან ურთიერთობები; მათი აზრით, საშინაო დავალება მშობელსა და მოსწავლეს შორის იწვევს კონფლიქტს. კერძოდ, როცა მოსწავლეს უჭირს დამოუკიდებლად გაართვას თავი საშინაო დავალებას, ცდილობს მისი შესრულებისგან თავის არიდებას, მშობელი კი აძალებს მას დავალების გაკეთებას, რაც მშობელსა და შვილს შორის კონფლიქტს წარმოქმნის. ხშირად მოსწავლე დათქმულ ვადებში ვერ ასწრებს დავალების შესრულებას, რის შემდეგაც კლასში მოსწავლეებს შორის ერთმანეთისგან გადანერვის ფაქტი ხდება. შედეგად ისინი ქულას იღებენ გადანერაში და არა ცოდნაში. სამწუხაროდ, კლასში მოსწავლეთა რაოდენობის გამო ვერ ხერხდება ყველა მოსწავლის ნამუშევრის ყოველდღიურად ინდივიდუალურად შემოწმება. ჩატარებული კვლევებიდან გამომდინარე, შეიძლება ითქვას, რომ საშინაო დავალებას აქვს ბევრი დადებითი მხარე. კერძოდ, იგი მოსწავლესა და მასწავლებელს აძლევს სიახლოვის საშუალებას: შეუძლიათ დის-

კუსია გამართონ ერთმანეთში, გაკვეთილის დაწყებამდე ან მის შემდეგ განიხილონ პრობლემა. საშინაო დავალება აახლოებს ოჯახის წევრებს ერთმანეთთან: მოსწავლე მშობლებს ან დედამამშვილს გაუგებარი საკითხის ირგვლივ რჩევას ეკითხება (<https://edu.aris.ge/news/sashinao-davaleba-dasdja-ar-aris-rekomendaciebi-mshoblebsa-da-maswavlebls.html> საშინაო დავალება დასჯა არ არის — რეკომენდაციები მშობლებსა და მასწავლებლებს). ამით მშობლებს ეძლევათ საშუალება უფრო მეტად ჩაერთონ ბავშვის განვითარებაში. მოსწავლეს ეძლევა საშუალება, მიიღოს გამოცდილება და სკოლაში უფრო წარმატებული გახდეს; საშინაო დავალების შესრულება საუკეთესო გზა პასუხისმგებლობის გრძობის განვითარებისთვის. მისი ცოდნა, რომ მომდევნო დღეს დავალება მზად უნდა ჰქონდეს, მოსწავლეს დროის განაწილების და პუნქტუალურობის უნარს უვითარებს და ბოლოს, საშინაო დავალება მშობელს აძლევს საშუალებას, აკონტროლოს მოსწავლის განათლება და საჭიროების შემთხვევაში დაეხმაროს მას. მნიშვნელოვანია, რომ სა-

შინაო დავალებები იყოს მრავალფეროვანი, რითაც ხელს შეუწყობს მოსწავლეებში სხვადასხვა პიროვნული თვისების ჩამოყალიბებას; სახლში დავალება მხოლოდ მაშინ მიეცეთ, როდესაც დარწმუნებული ვართ, რომ გაკვეთილზე შევძლებთ მის შემოწმებასა და შეფასებას, ამიტომ გაკვეთილის დაგეგმვისას არ უნდა დავივიწყოთ საშინაო დავალების დაგეგმვა და ამისთვის დროის გამოყოფა; არ არის აუცილებელი, საშინაო დავალება ყველა მოსწავლისთვის ერთნაირი რაოდენობის იყოს; გაკვეთილზე აუცილებლად უნდა მოვახერხოთ მოსწავლეთა უნარების შემოწმება, რათა დავარწმუნდეთ, რომ იგი სახლში შეძლებს მიცემული დავალების შესრულებას; დავალებად მიეცეთ მხოლოდ ისეთი სამუშაო, რომლის შესრულების მეთოდებსაც უკვე ფლობენ და „გამომგონებლობა“ არ დასჭირდებათ; დიფერენცირებული დავალება მიეცეთ მხოლოდ ინდივიდუალური მუშაობის უნარების განსამტკიცებლად.

მაია მეტონიძე, თბილისის 117-ე საჯარო სკოლის უფროსი მასწავლებელი.

მეთოდობა

ლიტერატურული ნაწარმოებების ეკრანიზაცია, როგორც საბანანათლებლო რესურსი

თანამედროვე სკოლა, რეალურად, მუდმივად დგას იმ გამოწვევის წინაშე, რასაც 21-ე საუკუნის მოსწავლის ინტერესების მობილიზება, მოტივაციის შექმნა-შენარჩუნება და ზოგადი განათლების ეროვნული მიზნების მიღწევა გულისხმობს. ამისთვის კი საჭიროა სკოლაში უპასუხოს დროის გამოწვევას, რათა გახადოს სწავლების პროცესი მისაღები და საინტერესო მოსწავლეებისთვის. „საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარების შედეგად, თანამედროვე სამყაროში ტრადიციულ ტექსტებთან ერთად მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავა მულტიმედიაში ტექსტებმა, რომელიც ერთდროულად იყენებს ენობრივ, ხმოვან და ვიზუალურ საშუალებებს, ამიტომ, აუცილებელია, მოსწავლემ შეძლოს, ერთი მხრივ, ამ ვიზუალური საშუალებების აღქმა-განაღობა, ინტერპრეტირება, კრიტიკული შეფასება, და მეორე მხრივ, გამოყენება საგანმანათლებლო სივრცეში“. [file:///C:/Users/Tamuna/Downloads/2447%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Tamuna/Downloads/2447%20(1).pdf) ამ თვალსაზრისით ვფიქრობ, საინტერესოა ფილმის, როგორც საგანმანათლებლო რესურსის ჩართვა საგაკვეთილო პროცესში, „სასწავლო პროცესში ფილმების გამოყენება მასწავლებლებს საშუალებას მისცემს ბევრად უფრო მრავალფეროვანი და საინტერესო გახადონ სწავლების (<http://mastsavlebeli.ge/?p=4098>) მეთოდი ხელს შეუწყობს კო-

მუნიკაციის, კრიტიკული, ანალიტიკური და ინტერპრეტირების უნარის განვითარებას. ფილმის, როგორც საგანმანათლებლო რესურსის გამოყენება ეფექტურია ისტორიის, ხელოვნების, გეოგრაფიის და რაღაც თქმა უნდა, ქართული ენისა და ლიტერატურის გაკვეთილზე, სწავლების ნებისმიერ საფეხურზე, თუმცა, იგი განსაკუთრებულად მიზანშეწონილად მიმაჩნია საშუალო საფეხურის მოსწავლეებისთვის, რადგან ამ ეტაპზე პროგრამით გათვალისწინებული ნაწარმოებების უმრავლესობა ეკრანიზებულია. მაგ: ი. ჭავჭავაძის „ოთარანთ ქერივი“, ალ. ყაზბეგის „ხევისბერი გოჩა“, კონსტანტინე განსახურდიას „დიდოსტატის მარჯვენა“, მ. ჯავახიშვილის „ჯავახოს ხიზნები“ გ. რჩეულიშვილის „ალავერდობა“, გ. დონანაშვილის „კაცი, რომელსაც ლიტერატურა ძლიერ უყვარდა“, ვაჟა-ფშაველას პოემები: „ალუდა ქეთელაური“, „სტუმარ-მასპინძელი“ და ა.შ. რით არის მნიშვნელოვანი და სასარგებლო ლიტერატურული ნაწარმოებების ეკრანიზაციის, როგორც სასწავლო რესურსის ჩართვა საგაკვეთილო სწავლებაში? ნაწარმოების კითხვა პირველი და უმთავრესი ნაბიჯია, ამ დროს მოსწავლის წარმოსახვა აქტიურდება, იგი ნაწარმოებს, მასში აღწერილ პერსონაჟებს საკუთარ წარმოსახვაში ქმნის, ხოლო შემდგომ ეტაპზე, როდესაც მას მიზნობრივად სთავაზობ, წინასწარ შემუშავებული და

მომზადებული ფორმით (კითხვები, რომლებსაც უნდა გაეცეს პასუხი ფილმის ბოლოს) ამავე ნაწარმოების ეკრანიზაციას, ეს მას უღვიძებს მოლოდინს შეხვედეს თავისი წარმოსახვით შექმნილ სინამდვილეს ხელშეშახები ფორმით, ეს უკვე გამოწვევაა. ხოლო თუ მისი და რეჟისორის ხედვა არ ემთხვევა ერთმანეთს, ეთქვას, პერსონაჟის პორტრეტთან დაკავშირებით, იგი იწყებს იმის განაღობას, რატომ შეარჩია რეჟისორმა ესა თუ ის პერსონაჟი, ცდილობს შეხედოს მას სხვისი(რეჟისორის)თვალით, მსჯელობს მეტყველების თავისებურებაზე, შესრულების ხელოვნებაზე, ხმაზე, ჩაცმულობაზე (ე. ი. ანალიზებს მხატვრულ სახეს), ეს უკვე კრიტიკული აზროვნებაა; განსაკუთრებით საინტერესოა ფილმში წარმოდგენილი ინტერპრეტაციები (მაგ, გიორგის გარდაცვალების მიზეზი „ოთარანთ ქერივი“), დასასრულის განსხვავებული გადაწყვეტა რეჟისორის მიერ („მაგდანას ლურჯი“), იმ თვალსაზრისით, რომ იგი ყოველთვის წარმოქმნის ემოციას, აზრთა სხვადასხვაობას, დისკუსიას, რაც კრიტიკული ანალიზის, დეტალებზე დაკვირვებისა და საკუთარი აზრის არგუმენტირების უნარს ავითარებს, ნაწარმოების აღქმის პროცესს ცოცხალს, ღრმას და ხანგრძლივად დასამახსოვრებელს (თუ დაუფიქრებს არა) ხდის. ლიტერატურული ნაწარმოების ეკრანიზაციის განსაკუთრებული ხიზლი ისაა, რომ

იგი ხელოვნების სხვადასხვა დარგებს აერთიანებს, მაგ: მუსიკა, პლასტიკური ხელოვნება, დეკორაცია, ფერი, რაც მოსწავლის მრავალმხრივი ინტელექტის ხელშეწყობი ფაქტორია. ასევე აუცილებლად უნდა აღინიშნოს თავად ის ფაქტიც, რომ ამ დროს ერთმანეთს ხვდება სამი სხვადასხვა (ხშირად მეტეფიკარსებობს ერთსა და იმავე ფილმზე სხვადასხვა დროს გადაღებული რამდენიმე ეკრანიზაცია) პერიოდის ადამიანი, მწერალი (შექმნის დრო). რეჟისორი (ეკრანიზაციის პერსონაჟი) და მკითხველი (მოსწავლე), ამის განაღობება ეხმარება მოსწავლეს აზროვნების გაფართოებაში. გარდა ამისა, ფილმის საშუალებით მოსწავლეებისთვის საუკუნეების მიღმა მყოფი პერსონაჟები რეალურ სახეებად იქცევიან, ნამდვილებად, თავისიანებად, რაც მეტ ემპათიას აღუძრავთ მათ მიმართ. იმისათვის, რომ ფილმის გამოყენება სასწავლო რესურსად იყოს ეფექტური, აუცილებელია მისი ჩართვა საგაკვეთილო პროცესში კარგად იყოს დაგეგმილი მასწავლებლის მიერ, რაც ბუნებრივია, წინასწარ მომზადებას გულისხმობს. მნიშვნელოვანად მიმაჩნია, ფილმის ჩვენება ნაწარმოების გაცნობის, შესწავლისა და განაღობის შემდეგ და მოსწავლეებისთვის დავალების წინასწარ მიცემა კითხვების სახით, შესაძლოა ჯგუფებადც დავავალოთ რომელიმე საკითხის გააზრება.

ასევე, აუცილებელია უკუკავშირი, ფილმისა და ნაწარმოების შედარებით ანალიზისთვის. შთაბეჭდილებების გაზიარება, რაც რეცენზიონისთვის საჭირო ცოდნასა და უნარის შექმნის კარგი საშუალებაა. ამგვარი მეთოდის ერთ-ერთ პირობიტეტად მიმაჩნია ისიც, რომ იგი გაკვეთილზე მოსწავლეთა თითქმის აბსოლუტურ ჩართულობას უზრუნველყოფს, რადგან ფილმი ყველას უყვარს და ემოციის გაზიარებაც ნაკლებად ფორმალურ გარემოში უფრო ადვილი და სასიამოვნოა. ცალკე უნდა აღინიშნოს ის პოზიტიური კომუნიკაცია, რაც ასეთი ტიპის სწავლებისას მოსწავლეებსა და მასწავლებელს შორის ყალიბდება, მასწავლებელს შესაძლებლობა ეძლევა უფრო მეტად გაიგოს თავისი მოსწავლეების ემოციები, დამოკიდებულებები, გემოვნება. პოზიტიური ურთიერთობა კი სწავლების უკეთესი შედეგის მომტანია. ლიტერატურული ნაწარმოების ეკრანიზაცია, როგორც სასწავლო რესურსი, ჩემ მიერ ჩამოთვლილი დადებითი მახასიათებლები ეყრდნობა ამგვარი სწავლებიდან მიღებულ მოსწავლეთა შეფასებებს.

თამარ ონიანი, 83-ე საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის უფროსი მასწავლებელი

იუბილე პროვნილი სულისკვითებით

მწერალთა სახლში, პოეტისა და ჟურნალ „ათინათის“ რედაქტორის, ჯუმბერ ლეჟავას სახელობის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტის გულნაზ

„სიყვარულის აკადემიას“ უწოდებენ.

- სალამოს სტუმარიც და მასპინძელიც თავად გახლავართ! - ომახიანად განაცხადა

ბახტაძე და მე-2 კურსის სტუდენტი გურამ ჯიმკარიანი, სეუს I კურსის სტუდენტი ზიზი ფარულავა. სალამოზე იუბილარმა ყველა მონაწილე ახალგაზრდას საჩუქრად სამახსოვრო სიგელეტი გადასცა.

ბილარის საყვარელი სიმღერა „ჩემი ლირიკა“.

როგორც ზემოთ ვთქვით, სალამოს ასევე, ესწრებოდნენ მწერალთა კავშირის თავჯდომარის მოადგილე მაყვალა გონაშვილი, მხატვართა კავშირის თავჯდომარე გურამ ცერცვაძე, პოეტის ან გარდაცვლილი ძმის

ხარაიშვილის პოეზიის სალამო გაიმართა, რომელსაც საინტერესოდ, ემოციურად უძღვებოდა მსახიობი და ხონის კულტურის სახლის ლიტერატურული წრის ხელმძღვანელი გულიადა სანოძე.

საიუბილეო სალამოს წამყვანმა და წარმოგიდგინა ხონის კულტურის ცენტრის ლიტერატურული წრის მოსწავლეები, რომლებმაც მოკლედ ისაუბრეს გულნაზ ხარაიშვილის შემოქმედებაზე წაიკითხეს რჩეული პოეტის ლექსები.

მრავალმხრივად ნიჭიერი ქალბატონის გულნაზ ხარაიშვილის შემოქმედებას კარგად იცნობენ პოეზიის მრავალ-

სალამოზე პოეზიას მუსიკა და სიმღერა ენაცვლებოდა. ღონისძიებას სასიამოვნო ელფ-

ღონისძიებაში ძირითადად მონაწილეობდნენ ხონის 1 საჯარო სკოლის მოსწავლეები: მარიამ ლოლობერიძე (მე-8 კლასი), გიორგი უგრეხელიძე (მე-8), ვასილ აგლაძე (მე-9 კლასი), საბა ჯიმშელიშვილი (მე-5), დათო ლიპარტელიანი, დათო ჩანქელიანი (მე-4), გიორგი ჩილაძე (მე-5). ღონისძიების მხარდამჭერი გახლდათ ხონის მუნიციპალიტეტის მერის მოადგილე მანანა დოფოძე, კულტურის

ვანელი გულიადა სანოძე შესანიშნავი დეკლამატორი და მსახიობია. მას არაერთი როლი აქვს ნათამაშები, მათ შორის „მაია წყნეთელი“. ქალბატონი გულია

ბეჟან ხარაიშვილის მეგობრები პოეტი ერეკლე სალიანი, ლიტერატორი ლევან ბაბუხაძია, მოქანდაკე გელა ლარიაშვილი, რომელმაც სიზმარში ნანახი

რიცხოვანი მოყვარულები, იგი, ცხრა პოეტური კრებულის ავტორია და დიდი დამსახურება მიუძღვის ჟურნალისტიკის სფეროშიც. გულნაზ ხარაიშვილის შემოქმედებაში მთავარი პატრიოტული სულისკვეთებაა, პოეზიაში კი, - დიდი ილიასეული შეგონება „მამული, ენა და სარწმუნოება“. მის პოეზიას ამშვენებს ლირიკული ლექსები. მრავალმხრივად ნიჭიერი ქალბატონი გამოირჩევა სიკეთით, ქველმოქმედებითა და ახალგაზრდებისადმი მხარში დგომით. ამიტომაც მას, როგორც საკუთარ დედას, ისე მიმართავენ და ჯუმბერ ლეჟავას აკადემიას

ერი შესძინა ხალხურმა ანსამბლმა „ლომისი“ ხელმძღვანელი შალვა ილურიძე. ასევე მონაწილეობდა ჯგუფი „ზღვარის“ სოლისტები, პოეტები: კახა ბაციკაძე და სერგი ლომაძე.

საიუბილეო სალამო გულ-

ცენტრის დირექტორის მოადგილე ვანერი ონიანი, ხელოვანი ნაზი ჯიქია, პოეტი ნათია დანიანი, ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის უნივერსიტეტის მე-2 კურსის სტუდენტი ნინო

და ასევე, გახლავთ ჯუმბერ ლეჟავას აკადემიის ხონის ფილიალის ვიცე-პრეზიდენტი.

მაყურებლის დიდი მოწონება დაიმსახურა პოეტის პატრიოტულ ლექსებზე შესრულებულმა სიმღერებმა: „რა ჩუმად შემოსულხარ ჩემში“, „მინდა კოცონი ლექსით დავანთო“. ასევე, დიდი ოვაციები გამოიწვია „ლომისი“-ს მიერ შესრულებულმა სიმღერამ „სიკვდილი უკვე რწმენით ჩავლობე“, რომლის ტექსტი გულნაზ ხარაიშვილმა უწმინდესს და უნეტარეს ილია მეორეს მიუძღვნა. სალამოზე ჯგუფ „ზღვარი“-ს სოლისტმა კახა ბაციკაძემ შეასრულა იუ-

პორტრეტის ესკიზი შექმნა და შემდეგ ბიუსტი გამოაქანდაკა. ბეჟანის შვილიშვილმა გვანცა ხარაიშვილმა კი, ქალბატონ გულნაზის ლექსით მიულოცა იუბილე.

საიუბილეო სალამოს მაღალ დონეზე წარმართვისთვის გულნაზ ხარაიშვილმა, ხონის მუნიციპალიტეტსა და კულტურის ცენტრის ლიტერატურული წრის წარმომადგენლებს, სოციალური ქსელით მაღლობის წერილი მიუძღვნა.

მართლაც ღამაში ლიტერატურული ზემო იყო, მარად დაუფინყარი.

მზია გომოძე

ბაღა-ბაღელები კლასში მომზადებულავენ ბაგა-ბაღელებს

- ერთიანობა და გუნდურობა, ჩვენი მუშაობის პრინციპი და სტილია. ამიტომაც ვაღწევთ წარმატებებს- ასე დაიწყო ჩვენთან საუბარი თბილისის მე-8 ბაგა-ბაღის დირექტორმა ყუ-

ოთხი, ახლა კი შვიდი ჯგუფია. ინფრასტრუქტურა კი, აბსოლუტურად მოწესრიგებულია და ბაგა-ბაღების სააგენტოს თანადგომით, ბალი კიდევ უფრო დამშვენდა. შენობა საკმაოდ ძველია, 1938 წელს არის აშენებული, მაგრამ საკმაოდ მყარია და პატარებისთვის შესაბამისი გარემოა შექმნილი. ერთი სიტყვით, დიდი სარემონტო სამუშაოები განხორციელდა, შეკეთდა სახურავი და ბაგა-ბაღი აღიჭურვა თანამედროვე საჭირო ინვენტარით. რაც შეეხება ეზოს, მისი რექონსტრუქცია ახლაც მიმდინარეობს, თუმცა, უკვე შეცვლილია ლობეც და ჭიშკარიც. მშობლების, თანამშრომლების სახელით დირექტორი მადლობას უცხადებს დედაქალაქის მერიას, კერძოდ ბაგა-ბაღების სააგენტოს უფროსს **კახა გვანცელაძეს** მხარში დგომისათვის. საბავშვო დაწესებულებაში, განსაკუთრებული ყურადღე-

დონეხა დაცული, რომელიც მკაცრად კონტროლდება. ბალი უსაფრთხოა პატარებისთვის, აქ დამონტაჟებულია ხანძრის დეტექტორი და უსაფრთხოების ბადეები. საგულისხმოა, რომ დირექტორი და ბალის მთელი კოლექტივი მუხლჩაუხრელად ზრუ-

ქრომოსომებს არ ითვლიან“. 21 მარტს, ბაგა-ბაღის აღსაზრდელებმა მონაწილეობა მიიღეს გამოფენაში, სახელწოდებით „**ბავშვები ბავშვებისთვის**“, რომელიც თავართქილაძის სახელობის უნივერსიტეტში გაიმართა. აღნიშნულ ღონისძიებაში ასევე აქტიური მონაწილეობა მიიღო

გამხიარულებამ ზრუნავს და ხელოვნებას აზიარებს მუსიკის მასწავლებელი **ქეთევან ჩხაიძე**. პატარებს გემრიელ კერძებს უმზადებენ მზარეული და მისი დამხმარეები: **მარინე ზილინაშვილი, ლიანა ივანიშვილი** და მათი დამხმარე **ეკა ნაგელიშვილი**. მათი გაკეთებული კერძები ცეროდენებს შინ დამზადებულს ურჩევნიათ.

ყუნა (ფისო) **სარსევანიძე-ჩაჩიბაიამ**, რომელიც ძალ-ღონეს არ იშურებს იმისთვის, რომ აღსაზრდელებს კომფორტული გარემო შეუქმნას, რომ მათ ბაღში გატარებული დღეები მთელი ცხოვრება დაამახსოვრდეთ. გა-

ბა ექცევა პატარების შემოქმედებითი უნარების განვითარებას. აქაური აღსაზრდელები არაერთხელ გამოსულან ფართო საზოგადოების წინაშე და მყურებელთა დიდი სიმპათიები დაუმსახურებიათ.

ნავენ ბალის კეთილდღეობასა და პატარებისათვის კომფორტული გარემოს შექმნაზე. აღზრდელობითი პროცესი მალაღდონევი მიმდინარეობს. ამჟამად, ბაღში 232 აღსაზრდელია, „**სასკოლო მზაობის**“ ჯგუფში კი

დირექტორის შვილმა მე-8 საჯარო სკოლის მოსწავლემ **მარიამ ჩაჩიბაიამ**. ბალის აღსაზრდელებმა მონაწილეობა მიიღეს რაიონის მასშტაბის დეპუტატის **სოფო კილაძის** მიერ ორგანიზე-

პატარებზე განსაკუთრებით ზრუნავს აღზრდელები: **ირმა ნარიშანიძე, მეგი გოგაშვილი, მაია მანჯგალაძე, ნანი კენკეზაშვილი, ხათუნა ჭინჭარაული, ზოია ევანისელი, ნატალია დაუთაშვილი, ლია გოგოლაძე, ასმათ გუნაშვილი, ლია გაბადაძე, ფიქრია ოქრიაშვილი, მარინე მერუბაშვილი, მაია ვერისელაშვილი** და ანა გრიგალაშვილი.

აღზრდელებს გვერდში უდგანან თანამშემწეები: **იზა ცაბაძე, რუსუდან ხორბალაძე, ზეინაბ თამაზაშვილი, დალი ფილოძე, ირმა ბურდული, ნანა ჩლიპიძე და ნონა შეროზია**.

მე-8 ბაგა-ბაღი პოპულარული და მიმზიდველი რომ არის, ეს ბალის თითოეული თანამშრომლის დამსახურებაა. ამაში დიდი წვლილი მიუძღვის ტექნოსონალს: **გელა ჩაჩიბაია, რუიზანი სიხუაშვილი, ნათელა ჯახაშვილი, ნათია ედიშერაშვილი, ნატალია ვარსემაშვილი, ბელა ნიკლაური, თინა მუქერია, ნუგზარ თელია, ქეთინო ბერიძე, ნათია ზარიძე** და

მოცდილი პედაგოგი 12 წელიწადია ბაღს უდგას სათავეში და ამ ხნის მანძილზე არაერთი წარმატებული საქმე განახორციელა. თავდაპირველად უნდა აღინიშნოს, რომ გაიზარდა ბავშვთა რაოდენობა, იყო

მე-8 ბაგა-ბაღი ყოველთვის გამოირჩეოდა წესრიგით, მაღალკვალიფიციური კადრებით, ტრადიცია დღესაც გრძელდება. აქ შესვლისთანავე იგრძნობთ სისუფთავს და წესრიგს. სან-ჰიგიენური წესები უმაღლეს

- 78. ცეროდენები შესანიშნავად არიან მომზადებულნი სასკოლოდ. აქ ხშირად იმართება შემოქმედებითი ღონისძიებები და სეზონური ზემოები. განსაკუთრებით აღინიშნა დაუნის სინდრომის დღე „**მეგობრები**

ბულ ღონისძიებაში „**მხიარული სტარტები**“, რომელიც 49-ე ბაგა-ბაღში გაიმართა. საგანგებოდ უნდა აღინიშნოს დირექტორის მოადგილის **მარიკა ხანთაძის**, საგანმანათლებლო პროგრამების კოორდინატორის **ირმა ასლანიშვილის**, ფსიქოლოგ **მანანა მაისურაძის**, ლოგოპედ **მაია ზანდუკელის**, სამეურნეო ნაწილის გამგის **ელზა მელიქიშვილის** თავდაუზოგავი შრომა. ასევე, მადლობას იმსახურებენ ჰიგიენის კოორდინატორი **ირინე ყურაშვილი**, სპეციალური პედაგოგი **თამარ სითათაშვილი**, ლოგოპედი **მაია ზანდუკელი**, საქმისმწარმოებლები **მზია არაბული** და **ხათუნა ქსოვრელი**. პატარების

გვანცა პეტროვას შემადგენლობით. აღსანიშნავია, რომ მე-8 ბალის თანამშრომლები ერთ გუნდად არიან შეკრულნი და დღედაღამ ზრუნავენ მომავალი თაობის აღზრდაზე. ბალის დირექტორი და მთელი კოლექტივი, თავდაუზოგავად იღვნიან იმისთვის, რომ ეს საბავშვო დაწესებულება იყოს კომფორტული და პატარებისთვის მიმზიდველი. ბალი დიდი პოპულარობით სარგებლობს უბანში. ამჟამად კი, აქ გამოსაშვები ზემისთვის ემზადებიან და აღსაზრდელებს სკოლაში კარგად მომზადებულებს გააცვიფრებენ. მხიარული არდადეგები და პირველი კლასი გელოდებათ, მე-8 ბაგა-ბაღელებო.

არდადეგები და სკოლა გელოდებათ, 22-ე გაზა-გაზეთი!

შაშვის გაღობა, ბულბულის სტვენა და დედობრივი მზრუნველობა

სკოლამდელი განათლების სისტემაში ქვეყანაში განვითარებული სიახლეების, ახალი ხედვებისა და გამოწვევების დაზარალებულ თბილისის 22-ე გაზა-ბაღში, რომელსაც 2016 წლიდან ცნობილი პედაგოგი **ნინო გვრიტიშვილი** ხელმძღვანელობს. მონეირებული ფიზიკური გარემო და მუშაობის შინაარსობრივი მხარის მაღალი დონე განსაზღვრავს მიმდებლობისა და მოთხოვნადობის ზრდას. მას შემდეგ, რაც ამ ბაღს სათავეში

არიან ეფექტიან პროექტებსა და აქტივობებს: საშემოდგომო, საახალწლო, დედაენისა თუ დედამინის დღისადმი მიძღვნილი; საჩვენებელი საგაზაფხულო ღონისძიება ყველა ასაკობრივ ჯგუფსა და მზაობის ჯგუფებისათვის დამამთავრებელი – **„გზა სკოლისაკენ“**. **მაკა მამულაშვილი**: ჩვენი ბაღის აღმზრდელები ამ ზაფხულს ჩართულობის აგრეთვე იმ სიახლეში, რომელსაც სააგენტო ატარებს ბაგა-ბაღების აღმზრდელთა პირველადი სამედიცინო დახ-

ჯამებელ შეხვედრებს. ნიგნიერების, ხელოვნების, მათემატიკის, მუსიკისა და სენსორული მოტორიკის ცენტრებში, სადაც ბავშვები სურვილის მიხედვით ნაწილდებიან, სწავლობენ მათემატიკურ ანგარიშს, ლოგიკურ აზროვნებას, ატარებენ სხვადასხვა აქტივობას, მაგალითად როგორ იქმნება ნივთები და გააკეთეს ნიგნის სანიშნები, ან თემა ცხოველებზე, შინაურ ფრინველებზე და სხვა.

ბაღში ფუნქციონირებს მულტიმედია ცენტრი, სადაც ჯგუფი – ფსიქოლოგი **პელაგია ალაშვილი**, ლოგოპედი **ნანული გუგუჩაძე**, სპეც.პედაგოგი ქეთევან აკოფაშვილი, მეთოდისტი **მაკა მამულაშვილი** – რომელიც

ბაღში კეთილმოეწყო სამზარეულო, ბევრი საჭირო ნივთი და დანადგარი შეიკვალა, დაცულია სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმები, რომელიც დადგენილ მოთხოვნებს აკმაყოფილებს. პატარების ჯანმრთელობაზე ზრუნავენ ჯანმრთელობის და ჰიგიენური დაცვის კოორდინატორები **ელენე არღვლიანი** და **ნათელა დარსაველიძე**, რომლებიც მუდმივად ახორციელებენ როგორც ალსაზრდელების, ისე სამზარეულოს მონიტორინგს, სადაც **მაია ამირანაშვილი**, **მერი**

ქალბატონი **ნინო ჩაუდგა**, კოლეგიალური, შემოქმედებითი, პატივისცემასა და ურთიერთანამშრომლობაზე დამყარებული ურთიერთობებით, ამ კოლექტივმა დიდ წარმატებას მიაღწია.

წელს სკოლამდელი დანესებულებების საგანმანათლებლო პროგრამების კოორდინატორებმა გადამზადება გაიარეს და სერთიფიცირებულებს სა-

მარების მიმართულებით, გაივლიან ტრენინგ-კურსს, რომლის შემდეგაც დაურიგდებათ სერტიფიკატები.

ბაგა-ბაღში 4 მზაობის ჯგუფია: **„მერცხლები“** – **ნანა ჯანაშია** და **მაკა მამულაშვილი**; **„ბუმბი“** – **ნინო მამულაშვილი**, **სათუნა თოდუა** და **სოფიო კოჭარა**; **„დათუნები“** – **ირინე მამულაშვილი**, **მაია ჩაკვეტაძე-გოგოლაძე** და **თამუნა გვრიტიშვილი**; **„ბაჭიები“**

ვიანთი წვლილი შეაქვთ – დირექტორის მოადგილე **სათუნა აბაშიძე**, სამეურნეო ნაწილის კოორდინატორ **ია ბელთაძესა** და საქმისმწარმოებლებს: **მარინე არაბულსა** და **მაია ბალახაშვილი**;

ასაკობრივი თავისებურებების გათვალისწინებით, საუკეთესოდ წარმართავენ სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესს აღმზრდელები: **ანა საბაძე**, **თინათინ**

მშობლებთან ერთად ახორციელებს გრძელვადიანი მიზნებისა და სტრატეგიების განსაზღვრას და ინდივიდუალური განვითარების გეგმის წარმოებას. ბაღში 13 განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვია, რომლებიც ინკლუზიური განათლების ფარგლებში ჩართულები არიან ჩვეულებრივ ჯგუფებში.

ზღაპრების სამყაროს ლამაზად გაფორმებულ დარბა-

კოჩია, **ნანა მამულაშვილი** და **კოლა ლეშკაშვილი** უგემრიელეს კერძებს ამზადებენ.

ბაგა-ბაღის მოვლა-პატრონობასა და სისუფთავეზე ზრუნავს ტექნიკური პერსონალი: **ნანა ბოკუჩავა**, **მანანა ბერიანიძე**, **თინა თოდუა**, **მარინე აბაშიძე**, **მანანა სიხარულიძე**, **ევგენია მალხასიანი**, **თამარ სურამლიშვილი**, **ჯულიეტა ლობჯანიძე**, **ნინო არჩვაძე**, **ლუბა სამხარაძე**, **ეკა ლალაშვილი**, **მანანა ჯლანტიაშვილი**, **ეკატერინე ბარნაბიშვილი**, **ელენე ბურდული**, **მაკა მეგლაძე**;

ნინო გვრიტიშვილი: ჩემი თითოეული თანამშრომელი მუსიკალურად შრომობს, მთელი დღის მანძილზე მერცხლებივით ფიქვით, დედობრივი სიყვარულით ზრუნავენ პატარაებზე. რაც შეეხება ინფრასტრუქტურას, იგი ყოველწლიურად განახლებული ხდება ალსაზრდელებს და წელსაც ზაფხულის დიდი მოლოდინი გვაქვს – შეიკვლება იატაკები, დაინყება ეზოში ბავშვთა სათამაშო მოედნისა და მასზე დასამონტაჟებელი ატრაქციონების მოწყობა, გაკეთდება კაუჩუკის საფარი.

დიდა ის სითბო და გულისხმიერება, რასაც ამ ბაღის კოლექტივი პატარებისთვის გაცემს და მათი შემოქმედებითი ფანტაზიის წყალობით აქ ცხოვრება ხალისიანად მიდის. ზოგიერთს მხიარული არდადეგების დანყება მიულოცოთ, ხოლო დანაჩენებს სკოლის გზა დაგულოცოთ.

შუალევა მიეცათ ტრენინგები ჩაუტარონ აღმზრდელ-პედაგოგებს. მეთოდისტი **მაკა მამულაშვილი** წარმატებით უძღვება სასწავლო-სააღმზრდელი პროცესს – ეტაპობრივად ინერგება ახალი მეთოდიკა, ჩართულები

– **შორენა ენუქიძე** და **ლარა ქილაძე**; სადაც ტარდება მოძრავი თამაშები ალსაზრდელთა მოტორული უნარების განსავითარებლად, აქვთ კითხვის დრო, საქმიანობენ მცირე ჯგუფებში, დღის ბოლოს ატარებენ შემა-

სავაძე, **გულნაზ კიკნაძე**, **მზია ვაზაგაშვილი**, **ნანული ძევისაშვილი**, **თეა ორჯონიკიძე**, **თამარ სინატაშვილი**, **ნელი მეგრელიშვილი**, **თამარ სალუქვაძე**;

თვალსაჩინოებებითა და სათამაშოებით გაჯერებულ

ზში ჩატარებული ყველა აქტივობისა თუ ღონისძიების სულისჩამდგმელები არიან მუსიკისა და ცეკვის პედაგოგები: **ნათელა ჩაჩიბაია**, **ქეთევან ხვედელიძე** და **ნათელა ჭიაბერაშვილი**;

ზოგადი განათლება

„დედა ენის“ კომისიის პირველი საორგანიზაციო სხდომა გაიმართა

საქართველოს პარლამენტის მიერ მიღებული კანონით, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო, ქართული საბუნებისმეტყველების სახელმძღვანელოს იაკობ გოგებაშვილისეული მეთოდით მოამზადებს და სასწავლო პროცესისთვის დაბეჭდავს.

ამ მიზნით, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს მიხეილ ბატიაშვილის თავმჯდომარეობით „დედა ენის“ კომისიის პირველი საორგანიზაციო სხდომა გაიმართა, სადაც ის ძირითადი პრინციპები განისაზღვრა, რომლის საფუძველზეც ახალი სასწავლო წლიდან სკოლებში „დედა ენის“ სახელმძღვანელო დამატებითი სასწავლო რესურსის სახით შევა.

მიხეილ ბატიაშვილმა კომისიის წევრებს მადლობა გადაუხადა აქტიური ჩართულობისთვის და კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი, რომ არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის სტატუსის მქონე „დედა ენის“ მიმართ საზოგადოებაში არნახული მოლოდინი არსებობს. ამიტომ, ყველაფერი უნდა გაკეთდეს იმისათვის, რომ ახალი სახელმძღვანელო ერთის მხრივ ეფუძნებოდეს იმ ეროვნულ და კულტურულ საფუძველს, რასაც გოგებაშვილის „დედა ენა“ ჰქვია, მეორეს მხრივ კი, ითვალისწინებდეს სწავლების მიმართ თანამედროვე მიდგომებს.

სწორედ ამ მიზნით საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და

სპორტის მინისტრის, მიხეილ ბატიაშვილის თავმჯდომარეობით შექმნილია სპეციალიზებული კომისია, რომლის შემადგენლობაში შედიან მინისტრის მოადგილე ირინა აბულაძე, საქართველოს პარლამენტის წევრები, განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის კომიტეტის თავმჯდომარე მარიამ ჯაში და დეპუტატი ზაზა გაბუნიანი, აკადემიკოსები ავთანდილ არაბული და მზექალა შანიძე, პროფესორი გიორგი გოგოლაშვილი, ეროვნული ბიბლიოთეკის გენერალური დირექტორი გიორგი კვეციანი, ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრის დირექტორი ზაზა აბაშიძე, ეროვნული მუზეუმის გენერალური დირექტორი დავით ლორთქიფანიძე, სახელმწიფო ენის დეპარტამენტის თავმჯდომარე გიორგი ალიბეგაშვილი, მხატვარი მანანა მორჩილაძე, იაკობ გოგებაშვილის საზოგადოების გამგეობის თავმჯდომარე დეკანოზი კონსტანტინე (კახა) გიორგაძე და პედაგოგი მარინე გოგავა.

საქართველოს „ზოგადი განათლების შესახებ კანონის“ თანახმად, კომისიის შექმნის მიზანია როგორც ეროვნული მნიშვნელობის კატეგორიის ძეგლის ან კაცობრიობის არამატერიალური მემკვიდრეობის რეპრეზენტაციულ სიაში შეტანილი არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის საფუძველზე სახელმძღვანელოს/სერიის შემუშავება და გრიფირებისათვის წარდგენა, ასევე ამავე ძეგლის საფუძველზე შექმნილი ალტერნატიული სახელმძღვანელოების/სერიების ძეგლთან შესაბამისობის დადგენა.

კომისიის შეკრება მუდმივ რეჟიმში განხორციელდება. შემუშავდება ახალი სახელმძღვანელო, რომელიც გრიფის მინიჭების შემდეგ სხვა ალტერნატიულ გრიფირებულ სახელმძღვანელოებთან ერთად სკოლებს ასარჩევად წარედგინება. შესაბამისად, 2019-2020 სასწავლო წლისთვის „დედა ენის“ სახელმძღვანელო ყველა საჯარო სკოლის დანყებითი საფეხურის შესაბამის მოსწავლეს უფასოდ გადაეცემა.

მიხეილ ბატიაშვილი: „ყველა სტუდენტს, მეცნიერს, მკვლევარს და დანიშტარეს ავალდებულებ ავალდებულებ ავალდებულებ“

განათლების რეფორმის ფარგლებში შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის და მსოფლიოს უმსხვილეს სამეცნიერო ბაზას - Elsevier-ს შორის თანამშრომლობის ახალი ეტაპი იწყება, რომლის ფარგლებში საქართველოში აკრედიტირებულ ყველა სახელმწიფო და კერძო უმაღლეს სასწავლებელს, სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებსა და კვლევით ცენტრებს Elsevier-ის სამეცნიერო ბაზებზე წვდომა შეუფერხებლად ექნებათ.

შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის სრული დაფინანსებით ქართველ მეცნიერებს, პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუდენტებს თავიანთი უნივერსიტეტებიდან შეეძლებათ ისარგებლონ ისეთი ბაზების სამეცნიერო რესურსებით, როგორებიცაა: Scopus da Science Direct, Funding Institutional (Scival Funding). მათთვის ხელმისაწვდომი გახდება მსოფლიოში გამოქვეყნებული უახლესი სამეცნიერო ლიტერატურა (სამეცნიერო სტატიები, წიგნები, აბსტრაქტები) და კვლევითი და საგანმანათლებლო საქმიანობისათვის მნიშვნელოვანი სიახლეები. შესაბამისად, მსოფლიოს უმსხვილესი სამეცნიერო ბაზის Elsevier-ის საქართველოს კონსორციუმის წევრთა რაოდენობა 21-დან 55-მდე გაიზარდა.

მეცნიერების სფეროში განხორციელებული აღნიშნული ნოვაციის შესახებ საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა მიხეილ ბატიაშვილმა, შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის დირექტორმა ზვიად გაბისონიამ პრეზენტაცია გამართეს, რომელსაც Elsevier-ის კონსორციუმის წევრები - საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების, მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის, სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტების წარმომადგენლები, ახალგაზრდა მეცნიერები და სხვა დაინტერესებული პირები ესწრებოდნენ.

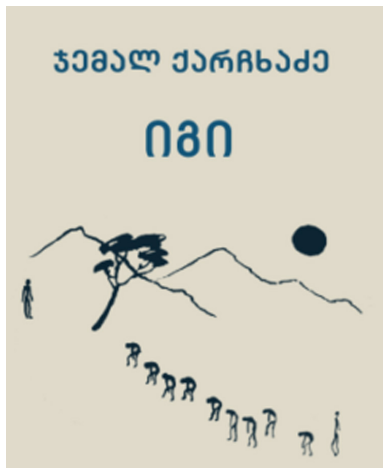
„ყველა სტუდენტს, მეცნიერს, მკვლევარსა და დანიშტარეს ავალდებულებ Elsevier-ის ძალიან ძვირადღირებულ სამეცნიერო ბაზებზე სრული წვდომა ექნება“ - განაცხადა საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა მიხეილ ბატიაშვილმა, რომელმაც Elsevier-ის ბაზებზე წვდომის მნიშვნელობაზე ვრცლად ისაუბრა და ხაზი გაუსვა, რომ ეს საქართველოსთვის და ქართველი მეცნიერებისთვის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნაბიჯია.

Elsevier-ის სამეცნიერო ბაზებზე წვდომა ხელს შეუწყობს როგორც ქართველ მეცნიერთა საერთაშორისო სამეცნიერო სივრცეში ინტეგრირებას, ასევე საქართველოში სამეცნიერო დარგების განვითარებას და ახალიტიკური ინფორმაციის მიღების საფუძველზე, მეცნიერების პოლიტიკისა და მართვის სფეროს გაუმჯობესებას.

განათლების რეფორმის ფარგლებში განათლების სამინისტრომ მეცნიერების მიმართულებით რამდენიმე მნიშვნელოვანი პრიორიტეტი განსაზღვრა, კერძოდ, ევროკავშირის კვლევისა და ინოვაციის სისტემასთან მეტი ინტეგრაცია, მეცნიერების პოპულარიზაცია და ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა, მეცნიერების დაფინანსების მოქნილი და ეფექტური სქემების შემუშავება, მეცნიერებასა და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის ინიცირება და განვითარების ხელშეწყობა, სამეცნიერო კვლევების შედეგების კომერციალიზაცია.

მეთოდობა

ლიტერატურული პარალელები ჯემალ ქარჩხაძის „იგის“ სწავლებისთვის

„არ ვიცი რას გრძობდა ჯემალ ქარჩხაძე იმ ღამით, როდესაც „იგის“ ბოლო ნურტილი დასვა, მაგრამ იმ ღამეს მას ღმერთი უნდა დაეძინა“, - თქვა ლევან ბერძენიშვილმა და ნანარმოების ნაკითხვით მიღებული ეს ემოცია მეორედმა ყველა შემდგომ მკითხველში. <https://www.youtube.com/watch?v=xhkrRXtqfB0>

„მე“, პიროვნებად იქცევს. „ადამიანი კი მხოლოდ მაშინაა პიროვნება, როდესაც ის თავისუფალია და შეუძლია არჩევნის გაკეთება“ (მაია ჯალიაშვილი, ქართველი მწერლები სკოლაში, ტ.12. გვ. 69), ასევე გვიყვება ამბავს, რომ ჭეშმარიტების შეცნობა რთული პროცესია და იგი რჩეულთა ხვედია, ხოლო რჩეულობა უფლის გზაზე სიარულს გულისხმობს და მასთან ერთად იზიარებს „გოლგოთის“ გზას, უნდა უარგყონ, რათა შეიცივნონ, უნდა გაგნონ, რათა გაღიარონ და მსხვერპლად უნდა შეეწირო იდეას, რათა იდეამ იცოცხლოს...

როცა იგი ავა დიდი დაძინების ქარაფზე, მან იცის, რომ „იგისგან სწორედ ის დარჩება, რაც იგიში იგი იყო“ (ჯემალ ქარჩხაძე „იგი“).

იგი ამ გზაზე მარტო არ არის, მას ჰყავს ლიტერატურული „ორეულები“, რომლებმაც სწორედ ეს გზა გაიარეს და ალბათ ყველა მათგანს ერთნაირად მიემართება ბარათაშვილის სიტყვები, რომლითაც იგი ამხნევეს თავის მერანს:

„ცუდად ხომ მაინც არ ჩაივლის ეს განწირულის სულისკვეთება“

და გზა უვალი, შენგან თელილი, მერანო ჩემო მაინც დარჩება... და ჩემს შემდგომად მოწმეთა ჩემთა, სიძნელე გზისა გაუადვილდეს... იდეური თავალსაზრისით „იგის“ ბევრი ლიტერატურული პარალელი მოეძებნება, მაგალითად: იოანე საბანისძის „აბოს

ნამება“, ვაჟა-ფშაველა „ალუდა ქეთელაური“, ოთარ ჭილაძის „ადამიანი გაზეთის სვეტი“, რიჩარდ ბახის „თოლია სახელად ჯონათან ლივიგსტონი“, გ. პეტრიაშვილი „პატარა დინოზავრი“ და ა. შ. თუმცა ყველაზე მეტად მას „ალუდა ქეთელაური“ და „თოლია“ უახლოვდება.

ჯემალ ქარჩხაძემ პიროვნული სრულყოფის ასპარეზად იგის პიროვნული, ჯოგური პრინციპი მცხოვრები საზოგადოება აურჩია, ამით აჩვენა რომ პროცესი ჭეშმარიტების შეცნობისა ადამიანის ბუნებრივი მოთხოვნებია და გარდაუვალი პროცესია. ვაჟა-ფშაველას პერსონაჟი კი იქ აღმოაჩენს ჭეშმარიტებას, სადაც ყველაზე მყარი ადამიანური ბოჭყავენ მას, რიჩარდ ბახის თოლია ფრინველთა გუნდის ბუნებით განსაზღვრულ ზღვარს მიღმა ფრენით იწყებს სამყაროს შემეცნებას (ფრენაც თავისუფლების სიმბოლოა), ნანარმოების მნიშვნელოვანი სათქმელიც ხომ ამ სამი არსების შიგნით სამყაროს ახლებურად გააზრებას ეფუძნება.

იგი აღმოაჩენს, რომ საზოგადოებაში, სადაც ყველა მოხრილი დადის, მინას დაჰყურებს, რათა საკვები მოიპოვოს, მხოლოდ იგი დგას გამართული და მთები-სკენ იყურება. „ზეცის კაცობა გამართული სიარულითა და ცი-საკენ ხედვითაც გამოისატება“ (ლალი დათაშვილი, ქართული მწერლები სკოლაში. ტ.12. გვ.79) თოლიების გუნდი მხოლოდ იმ მიზნით დაფრინავს, რათა იკვებოს, ჯონათანი კი აღმოა-

ჩენს, ფრენა იმისთვის სჭირდება, რომ ცხოვრებით დატკბეს და სამყაროს მეტი და თავისი შესაძლებლობების აღმოჩენით სრულყოფილებას მიიღწიოს. ალუდა ქეთელაური კი იმ კულტურის შვილია, რომელსაც სწამს, რომ ადამიანის ღირსება ქავაზე დაკიდებული მოჭრილი მარჯვენის სიმრავლით იზომება, მაგრამ სწორედ ამ „ღირსეული“ საქმის აღსრულებისას აღმოაჩენს, რომ სიცოცხლე და ვაჟკაცობა უფრო მეტია... „ვია ეგეთსა სამართალს მონათლულს ცოდაზბრალითა“.

ეს პირველი მუხტია ჭეშმარიტების შეცნობისა, რასაც აუცილებლად მოსდევს ეჭვი, შიში, მარტოდ დარჩენის სევდა, ამიტომაც ცდილობს იგი მოიხაროს და დაემსგავსოს სხვებს, ალუდაც მოწყენილია „არ ენონება თავი“, ჯონათანიც ცდილობს სხვა თოლიებით იცხოვროს... მაგრამ ეს დიდხანს ვერ გრძელდება, რადგან პროგრესი გარდაუვალია, ჭეშმარიტება, რომელიც მათში დაიბნადა, უნდა გაცხადდეს, უნდა მოეფინოს სამყაროს, რადგან სამყარო იგია და ყველაფერი იგია, იმიტომ რომ სიზმრებმა დატანჯეს ალუდა, იმიტომ, რომ თოლია, დარწმუნდა, რომ სამყარო უფრო მეტია, ვიდრე გემიდან გადმოყრილი საკვების დევნა.

შემდეგი ნაბიჯი უარყოფაა, განდევნა, მსხვერპლი. „ჯვარს აცვიოთ იგი!“

„როცა ცა დღის თვალს გაახვებს და ქვეყნიერებას სიბნელეს გადააცლის, იგი ავა მაღალ ქა-

რაფზე და დიდი დაძინების ხახამი ჩაეშვება“

„მოკვეთილი იყოს სხვა ქვეყნის ცა-ღრუბლის შენამზირები“.

„ძმობა დასრულებულია...“

ჯვარცხანის შემდეგ ქრისტემ შესთხოვა ღმერთს „მეუნდე, რამეთუ არ იციან რა სწადავან“.

„იგის სხეულშიც დიდი სისწრაფით შემოიჭრა რიცხვმრავალი ტომი, ცას უყურებდნენ, ყველა მხრებში გაშლილია. სახეზე სითბოს სუნი ასლიოდა“.

„ჯვარს არ აწყინოთ, თემს ნუ სწყევთ, ნუ გადქცევით ცეტადა“

„არ გაუბრაზდე, არამედ დაეხმარე“...

მათ ესმით, რომ ის რაც მათ აღმოაჩინეს მხოლოდ მათ არ ეკუთვნის, არამედ ყველას და ესეც ვარაუდებულია. „გზა უვალი“ გაკვალულია.

იდეა იმარჯვებს, მემკვიდრეები რჩებიან მოციქულთა მსგავსად: ზუ, მინდია, ფლენტი-ერ ლინდი. იდეა იწყებს განვითარებას, საზოგადოება ამ იდეით ვითარდება.

თამარ ონიანი,

83-ე საჯარო სკოლის ქართული ენისა და ლიტერატურის უფროსი მასწავლებელი

საქართველოს სიყვარულს უნერბაკენ

თბილისის 104-ე საჯარო სკოლაში სწავლება სომხურ ენაზე მიმდინარეობს, თუმცა აქ ტრადიციულად დიდი ყურადღება ექცევა ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლებას. სკოლის დირექტორი ირინა ჟამკოჩიანი გამოცდილი მენეჯერია და კარგად უძღვეს სასწავლო პროცესს. ინფრასტრუქტურის მონერსივებაზეც კარგად იზრუნა და მოსწავლეებს შესანიშნავი პირობები შეუქმნა სწავლა-განათლებისთვის. ქალბატონ ირინას მხარში უდგას მოადგილე ალმარი სირადევიანი. სკოლის ინტერიერი გაფორმებულია თვალსაჩინოებებით, კედლის გაზეთებით, თემატური ნამუშევრებით და წარმატებული მოსწავლეების ფოტოებით.

სკოლაში მიმდინარე სასწავლო პროცესზე და მიღწევებზე გვესაუბრება თავად დირექტორი ირინა ჟამკოჩიანი:

- თავდაპირველად უნდა აღინიშნოს, რომ 104-ე სკოლაში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ქართული ენის სწავლებას, გამოყენებულია ის პრო-

გრამა და სახელმძღვანელო, რაც ქართული სკოლებისთვისაა გათვალისწინებული. ამ მხრივ, ყველანაირად ხელს ვუწყობთ სხვადასხვა აქტივობების ჩატარებას. გვყავს შესანიშნავი მასწავლებლები, რომლებიც ძალ-ღონეს არ იშურებენ, რათა არაქართველ მოსწავლეებს შეაყვარონ ქართული ენა და საქართველო. ესენია: ალმარი სირადევიანი, ლია ნაცვლიძე, მარეტა შახინარიანი, სილვა კალიანი და ლალი ჯავახიძე. აქ შემოქმედებითი პროცესი წარმატებით მიმდინარეობს. მოსწავლეები მონაწილეობენ სხვადასხვა ღონისძიებებში, რომლებსაც არაერთი თხზულება აქვთ დაწერილი სომხურ-ქართულ ურთიერთობებზე. გამორჩეული ნაშრომებისთვის მოსწავლეებს გადაეცათ სხვადასხვა სახის საჩუქრები და ფულადი პრიზები. სკოლაში ისტემატურად ტარდება დედების დღისადმი მიძღვნილი ღონისძიებები, სადაც მოსწავლეები კითხულობენ ქართველი პოეტების ლექსებს, მღერავენ და

ცეკვავენ, სწავლობენ ქართულ ეროვნულ ფოლკლორს. დაიდგა სპექტაკლები კონკურსისთვის თემაზე: „ჩემი პირველი ქართული როლი“ ვაჟა-ფშაველასა და გალაკტიონის შემოქმედების მიხედვით. მოსწავლეები სიხარულით ჩაერთვნენ ამ პროცესში, გაითავისეს როლები და სპექტაკლმა ვაჟა-ფშაველას ნაწარმოების მიხედვით, დიდი მონონება დაიმსახურა, რომელმაც რაიონის მასშტაბით გამარჯვება მოიპოვა. 2018-2019 სასწავლო წელს, სკოლაში ქართული ენის და ლიტერატურის პედაგოგების დახმარებით, მოსწავლეებმა ჩაატარეს ღონისძიება საქართველოს სხვადასხვა კუთხეების ადათ-წე-

სებისა და სამზარეულოს შესახებ, რომელმაც დიდი მონონება დაიმსახურა. 104-ე სკოლის მოსწავლეები ყოველ წელს წარმატებით მონაწილეობენ სხვადასხვა სასკოლო თუ ეროვნულ ოლიმპიადებში. წელს განსაკუთრებ-

ული წარმატება ხვდათ ნილად მე-12 კლასელებს მარიამ პერის-ანიანს და გარი აბრამიანს, რომლებმაც ეროვნული ოლიმპიადის მე-3 ტურში გაიმარჯვეს. გარი აბრამიანი აგრეთვე, მოხვდა პირველ ათეულში და მე-5 ადგილი მოიპოვა.

საგულისხმოა, რომ 104-ე სკოლის პედაგოგები ზრუნავენ იმაზე, რომ მოსწავლეებს შემოქმედებითი უნარები განვითარონ, ცდილობენ შეაყვარონ პოეზია, ლიტერატურა, ასწავლიან ნაწარმოებების განხილვას და ნაკითხული ნიგნის გააზრებას. სკოლის კურსდამთავრებულნი წარმატებით აგრძელებენ სწავლას ქართულ უმაღლეს სასწავლებლებში და მათ არა აქვთ ენობრივი ბარიერი.

დირექტორის თქმით, სკოლა მიღწეულით არ კმაყოფილება და პედაგოგები ერთადა, ძალისხმევას არ დაიშურებენ, რათა ქართული ენა და საქართველო კიდევ უფრო მეტად შეაყვარონ მოსწავლეებს.

აზია გომიძე

პრობლემის უკეთი უზღოვისათვის

საერო და სასულიერო პირთა ურთიერთობა „შუშანიკის წამებას“ და „ბრიტოლ ხანძთელის ცხოვრებაში“

ჰაგიოგრაფიულ ნაწარმოებებში სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან ერთად ავტორები ყურადღებას ამახვილებენ საერო და სასულიერო პირთა ურთიერთობაზე. მხატვრული ნაწარმოები, როგორც ასეთი, ყოველთვის იძლევა ინტერპრეტაციის საშუალებას - მას ვიგებთ და ვიღებთ ისე, როგორც გვინდა რომ გავიგოთ, გამოვანალიზოთ სასულიერო მსწერლობა, რომელიც ერთმნიშვნელოვნად აღწერს წმინდანის წამებისა თუ ცხოვრების ამბებს, რაც განსაკუთრებულ ხაზს უსვამს ჰაგიოგრაფიული ნაწარმოების ღირსებას.

იაკობ ხუცესის „შუშანიკის წამებაში“ მთავარი პერსონაჟი - შუშანიკი (ქვემო ქართლის დედოფალი) საერო პირია, საერო პირები არიან აგრეთვე: ვარსკენი პიტიახში, ჯოჯიკი, მისი ცოლი, სპარსი კაცი, მიკრიკი, ციხის მცველი, ვარსკენის ძიძიშვილი და სხვ. რა თქმა უნდა, ამ საერო პირების მეშვეობით იღრმისეულად გადმოცემა არ იყო ავტორის მიზანი. იაკობმა დაგვანახა ვარსკენისა და შუშანიკის ურთიერთსაპირისპირო სახეები, (ერთმანეთისგან მკვეთრად დანსხვავებული), განსაკუთრებით დედოფლის მედგარი და უტყუი სახე. ერთმორწმუნე საერო და სასულიერო პირები „შუშანიკის წამებაში“ ერთმანეთის მიმართ დიდი პატივისცემითა და მოკრძალებით არიან განმსჭვალულნი, გარდა ერთი პერსონაჟისა. ყურადღება უნდა გავამახვილოთ ვარსკენ პიტიახის, განწმუნების მოლაღობაზე ფეოდალის დამოკიდებულებაზე სასულიერო პირთა მიმართ. სპარსეთიდან დაბრუნებული ვარსკენი ერთგვარი ემპაოკობით ცდილობს დაიხლოვოს სასულიერო პირები, მათ კი სხვა არა დარჩენიათ რა, უნდა დაემორ-

ჩილონ პიტიახს „გვწოდა ჩვენ, ხუცესთა, და მივედით.“ (ავტ. ზურაბ სარჯველაძე, კორნელი დანელია „გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“ გამოცემლობა „განათლება“ 1999 წელი. IV თავი. გვ. 11) იღებენ მისგან დავალებებს „ან მივედით და არქუთ“ (IV თავი. გვ. 11); ხშირად იყენებს ვარსკენი იაკობ ხუცესს დედოფალთან შუამავლად, მაგ: „მივედ და მომართუ იგი ყოველი, რაიცა რაი არს! ხოლო მე მივედ და უთხარ წმინდასა შუშანიკს. ხოლო მან განიხარა ფრიად და მადლი მისცა ღმერთა და ყოველივე მოიძღლუნა და მივართუ პიტიახსს“ (VII თავი გვ. 17).

მშვენივრად ჩანს, თუ როგორ ეშინია ვინმე დიაკონს პიტიახის, რადგან დარწმუნებულია, რომ სარწმუნოების მოლაღობა ვარსკენი დაუნდობელია: „დიაკონი ვინმე ერთი მის ეპისკოპოსისა და წმინდისა შუშანიკის თანა მას ჟამსა, რომელსა გამოჰყავნდა იგი ტაძრით, და უნდა, რათამცა პრქუა, თუ: „მტკიცედ დეგ!“ და თუალი ჰკიდა პიტიახსმან, სხუაი ვერლარი სცაღდა სიტყუად. ესრეთ ოდენ პრქუა: „მტკი. . . და დადუნდა ხოლო და სივტოლად იწყო სწრაფით“ (IX თავი. გვ. 22). არა მხოლოდ დიაკონი, არამედ თავად აფოც ეპისკოპოსიც არაფერს უპასუხებს ვარსკენის ლანძღვა-გინებას და არც შუშანიკს ესარჩლება, როცა პიტიახში მას იძულებით მიათრევს სასახლეში. ნაწარმოებში არის შემთხვევა, როდესაც შეჰხედავს ერთი ხუცესი ვარსკენს საყვედურს ეპისკოპოსისა და შუშანიკის გინებისთვის, მაგრამ განრისხებული პიტიახში მღვდელს კვერთხს არტყამს: „მან უხეთქა კუერთხა ხუცესსა მას ზურგსა და მან ვერლარა იკადრა სიტყუად“ (VIII თავი. გვ. 20).

მორჩილება იმის ნიშანია, რომ ამ დროისთვის ქართული ეკლესიის გაღვინა საერო ხელისუფლებაზე სუსტია, იგი განსაკუთრებით ძლიერდება VIII-IX საუკუნეებში, რაც მშვენივრად ჩანს გიორგი მერულის „გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრებაში“. ავტორი ცდილობს მხატვრული სიმართლით დაგვანახოს სამღვდლოთა და ერისკაცთა ცხოვრება, თითოეული მათგანის ცხოვრების წესი და ამ წოდებათა ურთიერთობის ჩვენების ფონზე სარწმუნო გახადოს ეკლესიის მასხურთა უპრატესობა ერისკაცებთან შედარებით. (ავტ. ზურაბ სარჯველაძე, კორნელი დანელია „გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრება“, გამოცემლობა „განათლება“ 1999 წელი. გვ. 225).

ავტორი დანერგებით გადმოგვცემს სამღვდლოების, განსაკუთრებით ბერ-მონაზვნების ცხოვრებას. სიღრმისეულად ისტორიული მნიშვნელობისაა ის ცნობები, რომლებიც გვაუწყებენ, რომ ამ პერიოდში მკვეთრად ყოფილა ჩამოყალიბებული სასულიერო წოდების შიგნით ორი ფენა: თეთრი და შავი სამღვდლოება. ნაწარმოები კი ეთმობა მეუღაბნოე ბერ-მონაზვნების მკაცრი ცხოვრების ღვაწლის გადმოცემას. გრიგოლ ხანძთელი დემეტრე მეფეს უხსნის, თუ რატომ ირჩევენ ბერ-მონაზვნები უგზო და მიწვევად ადგილებს სამყოფად, რათა განრიდებოდნენ ურწმუნო ერისკაცთა შუღლს, ბოროტებასა და ღვარძლს, აგრეთვე პოლიტიკური ძნელებლობით გამოწვეულ ძალადობას გარეშე დამღუპველი ძალების მიერ, მაგრამ ნაწარმოებში არსად ჩანს ბერ-მონაზვნებისა და სამრევლო ეკლესიის მსახურთა დაპირისპირება, პირიქით ისინი ერთად არიან და ერთადვე წყვეტენ საჭირობო-

ტო სარწმუნოებრივ საკითხებს. ავტორი დამაჯერებლად ხატავს საერო და სასულიერო წოდებათა ურთიერთთანამშრომლობას. ერისკაცებს ეკლესიის მხარდაჭერა სჭირდებოდათ როგორც არსებული საზოგადოებრივი სისტემის შესანარჩუნებლად, ისე სულიერ-რელიგიურ მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად, ხოლო ეკლესიას მათგან ესაჭიროებოდა ეკონომიური დახმარება და სიმშვიდე ქვეყანაში. ამ ორი წოდების თანადგომის საჭიროება კარგად ჩანს დიდგვაროვანი აზნაურის გაბრიელ დაფანჩულის სიტყვებში, რომლებშიც გრიგოლს მიმართავს: „ან ჩვენ თანა არს ხორციელი კეთილი და თქვენ თანა არს სულიერი კეთილი, და ესე შევზავეთ ურთიერთსა.“

ეკლესიის მსახურებს გასივრძელებული აქვთ, თუ რა სამსახურს უწევენ სახელმწიფოს, ამიტომაც ფიქრობენ, რომ ღვთის ნებით ეხმარებიან დიდებულებში მათ. სახელმწიფო სამსახურში ჩამდგარი ეკლესია მეფის ღვთიურ წარმომავლობას ქადაგებს. ეკლესიის საყრდენი ბიბლია ხალხს ასე მოძღვრავდა: „გმინოდენ, შვილო, ღმრთისა და მეფისა და ნუ ურჩ ექმნები ორთავე მათ.“ (ახალი აღთქმა. იგ. 24, 21)

უპირველესად უნდა აღვნიშნოთ აზნაურის გაბრიელ დაფანჩულისა და მისი მეუღლის მარიამის უხვად გაღებული შესანიერი ხანძთის მონასტრისადმი, გრიგოლ ხანძთელი ხომ პირველად სწორედ მათ ოჯახს მიადგა დახმარებისთვის, როდესაც „მონაფეთა თვისთა უპოვარება იხილა.“ სწორედ ამ გაბრიელმა გააგებინა შემდეგ გრიგოლის საქმიანობა აშოტ კურაპალატს; ამ უკანასკნელმა კი შესწირა დიდძალი შესანიერი, აგრეთვე „შატბერდისა

ადგილი აგარაკად ხანცთისა.“ არც უფლისწულები ჩამორჩნენ მამას ქველმოქმედებაში.

ავტორს ბუნებრივად მიაჩნია მათი ურთიერთთანამშრომლობა, მაგრამ იმასაც აღნიშნავს, რომ ეკლესია-მონასტრები დამოუკიდებელი უნდა იყვნენ, ხოლო თუ ერისკაცი დაარღვევს ქრისტიანული ზნეობის ნორმებს, სასულიერო პირები თავს მოვალედ თვლიან, ჩაერიონ მათ საქმეებში. ამის მაგალითი სახეზეა ნაწარმოებში, როდესაც გრიგოლ ხანძთელი ჩაერევა ადარნესეს პირად ცხოვრებაში, ოჯახურ ინტიმურ საქმეებში.

საერო და სასულიერო პირების ურთიერთობის მშვენიერი მაგალითია ნაწარმოებში ჯავახეთის საეკლესიო კრება, სადაც გუარამ მამფალი ეცადა, არსენის კათალიკოსოსთვის ხელი შეეშალა, მაგრამ გრიგოლმა საკმაოდ დამაჯერებლად აგრძნობინა, რომ მას არ ჰქონდა ამ საქმეში ჩარევის უფლება. ეკლესიის მსახურთა ავტორიტეტი კარგად გამოიკვეთა მამინ, როდესაც გრიგოლი აშოტ კურაპალატის უკითხავად ნაიყვანს სასახლიდან სიძვის დიაცს დედა ფებრონიასთან, ხოლო მასთან ქალის დასაბრუნებლად მისული მეფე გულწრფელად აღიარებს, რომ „ხორციულად ძლიერა ხელმწიფეს სულითა ძლიერთა კაცთა სძლეს.“ ყოველ მონაკვეთში მშვენივრად იკვეთება ავტორის კმაყოფილება სასულიერო პირთა სიძლიერის გამო.

ლიანა ჯანგულაშვილი-გელაშვილი, თბილისის 83-ე საჯარო სკოლის ნამყვანი პედაგოგი

მადო - არდადეგები და - სკოლისაკენ პერი - პერი!

167-ე ბაგა-ბაღი სანიშნოა

ყველაფერი ლამაზი - პატარებს!

კობტა 167-ე ბაგა-ბაღში პატარებს ყოველთვის მიუხარიათ, აქ მათ სიბო და ყურადღებას არ აკლებენ მალაქვალფიციური აღმზრდელები. ბაღის დირექტორია კი, ყველაფერს აკეთებს იმისთვის, რომ ბავშვებმა თავი კომფორტულად იგრძნონ. საბავშვო დანერგულებაში განხ-

ჩამოყალიბების სანიშნოა. რაც შეეხება ინფრასტრუქტურას, ამ მხრივ, ძალიან ბევრი გავაკეთე. გარემონტდა სააღმზრდელო ჯგუფები, სამზარეულო, შევიძინეთ ყველა საჭირო ინვენტარი. რა თქმა უნდა ეს ყველაფერი არ გაკეთდებოდა მხოლოდ ჩემი მონდობით,

სრულად ვიცავთ სანიტარულ ნორმებს. რაც შეეხება კვებას, წინა წლებთან განსხვავებით, გაუმჯობესებულია და ბავშვის კვება უფრო მრავალფეროვანია. - ქალბატონო თვალმანია, რა ცვლილებები ბაღის სასწავლო პროცესში?

მევაზე... თქვენ როგორ დაახასიათებთ თქვენს კოლექტივს? - ვფიქრობ, ძალიან რთულია გერქვას აღმზრდელი, ეს მართლაც საპატიო მისიაა და ჩვენი ბაღის აღმზრდელები ნამდვილად ამართლებენ ამ სტატუსს. ისინი, მუდამ ცდილობენ, ყოველთვის იყვნენ მონდობის

ბები და ზეიმები: შემოდგომის, საახალწლო, დედის დღე, ბავშვთა დაცვის დღე და ყველაზე მთავარი გამოსაშვები საღამოები. თქვენი გაზეთის საშუალებით, დამამთავრებელ ჯგუფს მინდა მივულოცო ბაღის დასრულება და პატარებს დაეულო-

ორციელეულ ცვლილებებზე გვესაუბრება დირექტორი თვალმანია გოგონია. იგი, უკვე რვა წელიწადია შესანიშნავად მართავს ბაღს, საკუთარი შვილივით უყვარს თითოეული აღმზრდელი. ჰყავს მეუღლე და

აქ გვერდში დამიდგა ბაგა-ბაღების მართვის სააგენტო. დიდი მადლობა მათ. დღესაც სისტემატურად მიმდინარეობს პატარ-პატარა სარემონტო სამუშაოები. მომავალ სააღმზრდელო წლის დანერგვისთვის,

- რა თქმა უნდა, სისტემატურად ხორციელდება პროგრამების განახლება. 2018 წლის ოქტომბერში, ჩვენმა მეთოდისტმა გაიარა ტრენინგები „აღმზრდელ პედაგოგის პროფესიული განვითარების“ კურსი.

სიმალეზე. ჩვენი აღმზრდელი თუ აღმზრდელის თანამშრომელი, ყველა არის კვალიფიციური, შემოქმედებითი უნარებით დაჯილდოებული, რაც მთავარია, ძალიან უყვართ აღმზრდელები. მოგვსენებათ, თუ არ გიყვარს ბავშვი, ვერ იმუშავებ საბავშვო დანერგულებაში. ბავშვის წარმატებისთვის ძირითადი საწყისი ხომ ბაღია. ეს ყველაფერი კი, დაუღალავი შრომის შედეგია. ისინი უანგაროდ გასცემენ დიდ სიყვარულს. ბაღში ფუნქციონირებს მულტიმედია ცენტრი გუნდი, რომელიც ყველა საჭირობოროტი საკითხში აქტიურად არის ჩართული. ჩვენთან ხშირად იმართება შემოქმედებითი ღონისძიე-

ცო გზა. ისინი ცხოვრების ახალ ეტაპზე გადადიან, ვუსურვებ მათ, ქვეყნის საამაყო შვილები გაზრდილიყვნენ. აქვე, მაღლობას უზუხდი მთელ კოლექტივს, გვერდში დგომისთვის და კარგი თანამშრომლობისთვის. მეამაყება და მიხარია, რომ მე 167-ე ბაგა-ბაღის დირექტორი ვარ და მყავს საუკეთესო გუნდი. ისინი ნამდვილად იმსახურებენ ყველაფერ საუკეთესოს. ბაღი - ჩემი დიდი ოჯახია და მე აქ მოსვლა მიხარია! ახალ წარმატებებს გისურვებთ ბაგა-ბაღელებო!

ანანო სამელია

ორი შვილი. თვალმანია გოგონია: ჩემი დირექტორობის პერიოდში, არაერთი სიახლე განხორციელდა. საერთოდ, სკოლამდელ განათლების სისტემაში მუდმივად გვაქვს ახალი გამოწვევები. ჩვენი მთავარი პრიორიტეტია - ბავშვის განვითარებისთვის საჭირო გარემოს შექმნა, რაც მომავალში მისი პროგრესად

იმედი მაქვს უფრო გაღამაზებული ბაღს შევთავაზებ ჩვენს პატარა ანგელოზებს. ყველა თანამშრომელი ძალ-ღონეს არ ვიშურებთ, რათა პატარებს კომფორტი შევუქმნათ, გვინდა, ყველაფერი ლამაზი ჰქონდეთ. ბაღი უსაფრთხოა, სანიტარული წესები დაცულია. ყოველდღიურად სუფთავდება, დღის განმავლობაში რამდენჯერმე და

ბაღში ნაბიჯ-ნაბიჯ დაინერგა ეს სტანდარტები თუ მეთოდები. თითოეული თემის შემდეგ, მიმდინარეობს პროექტები „თამაშ-თამაშით“, რაშიც ძალიან აქტიურად არიან ჩართული ბავშვები და უხარიათ თავიანთი ხელით შექმნილი რომ არის ესა თუ ის ნამუშევარი. ეს თემატია: მუსიკალური საკრავები, წელიწადის დრო კალენდარი და საათი, წყლის მოძრაობა და ა.შ.

ჯგუფში ამჟამად, 420 აღსაზრდელი გვერიცხება. სულ 13 ჯგუფია. „სასკოლო მზაობის“ ჯგუფში 115 აღსაზრდელია. - ბაღის წარმატება, გარკვეულწილად დამოკიდებულია კარგი მენეჯერის და ასევე, თითოეული თანამშრომლის დიდ ძალისხ-

მთ. რედაქტორი ბორის მიშველაძე
რედკოლექცია
სახალხო განათლება+ N9 (4584) 29 მაისი / 2019 წელი
გაზეთი გამოდის 1928 წლიდან
ISSN 1987-9113